

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60-010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. augusztus 27.

kül.

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1003

heti várható / a szerkesztőségek tájékoztatására!/

1982. augusztus 30 - szeptember 5.

augusztus 30. /hétfő/

moszkva: a kgst vegyipari együttműködési állandó b. 60. ülése

bonn: francis pym az nszk-ba érkezik

augusztus 31. /kedd/

Lengyelország: a gdanski megállapodások évfordulója

szeptember 1. /szerda/

nemzetközi békenap

peking: kínai kommunista párt 12. kongresszusa kezdődik

F

athén: mitterrand görögországba érkezik /2-ig/

düsseldorf: glomp : a nyugatnémet katolikusok 87. kongresszusán ^{örsek}

szeptember 2. /csütörtök/:

moszkva: a himija ,82 nemzetközi vegyipari kiállítás megnyitása

London: szakuraucsi japán külügyminiszter londonba érkezik /4-ig/

szeptember 3. /péntek/: nincs előrejelzés

szeptember 4. /szombat/:

a chilei néppel vállalt nemzetközi szolidaritás hete kezdődik

szeptember 5. /vasárnap/: nincs előrejelzés

kj fg ki

06.27 270882 1125

--

sk0002 4 230 mtik1004

jkszb elnöksége /1.rész/

kopreda dezső, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1982. augusztus 26. /mti/ - a dolgozók által az ország külföldi adósságainak pontos visszafizetéséért kifejtett erőfeszítések ellenére a jugoszláv gazdaság jelenlegi helyzete, valamint az idei évre várt szintet máris meghaladó infláció szükségessé teszi a gazdasági stabilizációs intézkedések következetes alkalmazását - állapították meg a jkszb elnökségének ülésén. a szerdai tanácskozásról - amelyen részt vettek az államelnökség tagjai, továbbá a szövetségi végrehajtó tanács és a nemzetgyűlés elnöke - csütörtökön tettek közzé közleményt.

F

a jkszb elnökségének ülésén hangoztatták, hogy az ország az év első felében pontosabban és gyorsabban tett eleget külföldi tartozásai esedékes törlesztéseinek, mindazonáltal a gazdasági tevékenység számos fontos területén az ennek ellenében ható irányzatokat még nem tudták megállítani.

az elnökség a gazdasági helyzetet értékelve szükségesnek és indokoltnak minősítette a fogyasztás korlátozására és az árak rögzítésére hozott intézkedéseket, ugyanakkor hangoztatta annak fontosságát, hogy mindenütt megtartsák a teljesítmény szerinti javadalmazás elvét. a jkszb elnöksége nyomtatékkal foglalt állást a jkszb 12. kongresszusán hozott határozatok megvalósításának szükségessége mellett.

a jkszb elnöksége nemzetközi kérdéseket érintve kifejezte meggyőződését, hogy az el nem kötelezett országok között jelenleg folyó intenzív konzultációk elősegítik a szükséges konszenzus mielőbbi elérését és mindazoknak a kérdéseknek a tisztázását, amelyekről a mozgalom hetedik csúcsertekezletének sikeres megtartása függ. ezzel összefüggésben hangoztatták az el nem kötelezettek egysége és akcióképessége erősítésének szükségességét. /folyt./

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az el nem kötelezettek csúcsertekezletének sikeres megtartása annál is szükségesebb, mert fokozódik a tömbök közötti rivalizálás, megbénultak a nemzetközi szervezetek és a béke megőrzéséért felelős tárgyalási mechanizmusok. a mozgalom egységének és cselekvőképességének erősítése elengedhetetlen ahhoz, hogy továbbra is eleget tudjon tenni történelmi szerepének, hozzájárulva a világbékét fenyegető nemzetközi kérdések és válságok rendezéséhez - hangoztatták a jkszb elnökségének ülésén.

kd/hi ki

06.41 270882 2391

F

--

1982.08.27.

sk0003 4 270 mtik1005

ékszerablás kigyóval

brüsszel, 1982. augusztus 27. /mti/ - „gyűrűt szeretnénk venni...”, - ezzel a kéréssel állított be két szerénykedő tizenéves lány charleroi belga város egyik ismert ékszerüzletébe, a tulajdonos gyanútlanul eléjük rakta kínálatát. az egyik lány éppen a kollekció legértékesebb darabját, egy ékköves gyűrűt huzott próbaként ujjára, amikor két másik lány toppant az üzletbe, s kosarukból egy óriáskigyót engedtek szabadon. a padlón tekergőző hüllő - egy indiai piton - óriási riadalmat keltett, s mindenki menekülni igyekezett. a lányok persze az értékes gyűrűt is magukkal vitték.

a tulajdonos csak órák múltán döbbsent rá, hogy kirabolták. a rendőrség bottal üthette a kigyó- és ékszerbarát lányok nyomát.

mp/hi fm ki

06.45 270882 0775

-.-

sk0004 4 230 mtik1006

argentina

buenos aires, 1982. augusztus 27. /mti-reuter/ - reynaldo bignone tábornok, az argentin katonai kormányzat vezetője csütörtökön engedélyezte a politikai pártok törvényes működését. a politikai pártok az 1976-os katonai puccs óta voltak illegálisban.

bignone már akkor feloldotta a pártok tevékenységét tiltó rendeletet, amikor a falklandi háborút követően, két hónappal ezelőtt felváltotta gallieri tábornokot az ország élén. csütörtökön mintegy huszperces televíziós beszédében bignone megerősítette, hogy a junta 1984-re helyre akarja állítani a demokratikus intézményeket argentinában. véleménye szerint az elkövetkezendő időszakban, a politikai és a szakszervezeti tevékenység engedélyezése következtében, a vélemények éles összeecsapására, társadalmi konfliktusokra és sztrájkokra lehet számítani, de ez - szerinte - nem fenyegeti az ország stabilitását. a kormány mérsékletet igyekszik tanúsítani a nehézségek idején is - mondotta.

Fi

1982.08.27.

bignone elismerte, hogy argentina komoly társadalmi és gazdasági nehézségek előtt áll és hangsúlyozta, hogy a kormány mindent megtesz a munkanélküliség enyhítéséért és a gazdaság aktivizálásáért.

mint jelentettük, két nappal ezelőtt lemondott az argentin gazdasági miniszter és a központi bank elnöke. az új gazdasági minisztert még a lemondás napján kinevezték, s csütörtökön julio gonzalez del solar személyében kinevezték a bank új elnökét is. julio gonzalez del solar tavaly a legnagyobb argentin pénzintézet, az állami kézben levő banco de la nación igazgatóhelyettese volt a roberto viola tábornok vezette junta idején.

buenos airesből érkezett az a jelentés is, hogy szabadon bocsátottak 14 politikai foglyot, akiket bírói ítélet nélkül tartottak fogva. ez a második csoport politikai fogoly, - előzőleg 29-en távozhattak a börtönből - aki szabadlábra került az elmúlt két hónap alatt. a kormány adatai szerint további 400 személy van ítélet nélkül börtönben. ugyanakkor az emberi jogok helyi bizottságai ennél lényegesen többről vélnek tudni és továbbra sincs semmi hír arról az - elmúlt öt év alatt - „eltűnt”, több, mint ezer személyről, akiről hiába várnak felvilágosítást.

kzs lb ki

07.43 270882 2189

-.-

sk0005 4 230 mtik1007

cuellar - hirosima

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1982. augusztus 27. /mti/ - az augusztus 6-i hirosimai békenyilatkozat az egész emberiségnek szánt üzenet volt, de mindenekeelőtt a kormányok figyelmét hívta fel a világot fenyegető nukleáris katasztrófa veszélyére. ezt hangsúlyozta javier pérez de cuellar, az ENSZ főtitkára azon a nagygyűlésen, amelyet csütörtök este rendeztek a hirosimai városházán.

pérez de cuellar a világszervezet első olyan főtitkára, aki ellátogatott az amerikai atomtámadás sújtotta városba. a szörnyű tragédia 37. évfordulója alkalmából - a 200 000 áldozat emlékére - augusztus 6-án a hirosimai lakosság nyilatkozatban szólított fel a béke megőrzésére, a leszerelés, elsősorban a nukleáris leszerelés megvalósítására.

Fi

a világ országainak vezetőit a békenyilatkozat arra hívta fel, hogy tartsanak leszerelési csúcstalálkozót hirosimában. az ENSZ főtitkára erre utalva kijelentette: a kormányok erkölcsi kötelessége azon fáradozni, hogy országuk biztonságát „ne katonai eszközökkel”, szavatolják.

a több ezer egybegyűlt előtt a világszervezet főtitkára hangsúlyozta: tanulmányozni fogja azt, a békenyilatkozatban foglalt javaslatot, hogy hirosimában állandó székhellyel nemzetközi békekutató intézetet állítsanak fel. mély tisztelettel adózott a város polgárainak, akik mindörökké elkötelezték magukat a béke ügyének. „hirosima - és a másik atombomba sújtotta város, nagaszaki - békeharangjai a nukleáris háború elkerüléséért szólnak”, - mondotta Pérez de Cuellar.

pl/tcs lb ki

07.46 270882 1568

-.-

sk0006 4 230 mtik1008

antinukleáris - tudósok /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. augusztus 27./mti/ - a nobel-díjas szent-györgyi albert, herbert scoville, a cia volt igazgatóhelyettese, paul c. warnke, az egyesült államok volt salt-küldöttség vezetője, valamint az amerikai tudományos élet számos világhíressége írta alá „az aggódó tudósok szövetsége”, elnevezésű társadalmi szervezet nyilatkozatát, amely az amerikai külpolitika teljes felülvizsgálását követeli a kormánytól.

a nyilatkozatot az egyesült államok tudományos akadémiájának 1422 tagja közül 530-an hagyták jóvá, köztük nem kevesebb, mint negyven nobel-díjas.

a felhívás szerint „az egyesült államoknak jelenleg 9500 hadászati nukleáris fegyvere van, a szovjetunióknak 7000. nagyjából egyenlők a hadászati arzenálok. a szóbanforgó fegyverek ellen nincs védekezés. sem most, sem a belátható jövőben nem tudja egyik fél sem sikeres első csapással lefegyverezni a másik felet,,. ebből kiindulva és azon az alapon, hogy a nato hagyományos fegyverzetét is alkalmasnak látják minden védelmi feladat megoldására, az aláírók olyan új nemzetbiztonsági politika kidolgozására szólítják fel az egyesült államokat, amely „megakadályozza mindennemű nukleáris

F

fegyver bevetését és drasztikusan csökkenti az emberiség létét fenyegető rombolóerőt,,.

ennek érdekében az amerikai tudósok felszólítják a nato-t, hogy jelentse be szándékát az első atomcsapásról való lemondás elfogadására Európában, s ehelyett hagyományos erőit növelje a kontinensen. a szovjetunió, mint ismeretes, az ENSZ-közgyűlés rendkívüli leszerelési ülészakán a maga részéről elfogadta az első atomcsapásról való lemondás elvét, a reagan-kormány - az állítólagos európai szovjet fölényre hivatkozva - elutasította azt. a nyilatkozat követeli az előretolt állomásoztatású nukleáris fegyverek kivonását is Európából. /folyt./

br/jp lb

07.57 270882 1908

-.-

sk0007 4 230 mtik1009

antinukleáris - tudósok /2.rész/

„az egyesült államoknak be kell jelentenie szándékát, hogy az első csapásról való lemondást világviszonylatban is elfogadja,, - folytatódik az amerikai tudósok nyilatkozata. az aláírók a továbbiakban követelik: washington nyilvánítsa ki készségét „a hadászati fegyverek építésének azonnali kétoldalú befagyasztására, az új hadászati rakéták repülés közben való kipróbálásának befagyasztására, az összes nukleáris kísérleti robbantást betiltó szerződés megtárgyalásának felújítására,, az utóbbi tárgyalások folytatását az amerikai kormány egy hónappal ezelőtt megtagadta.

ez év májusában négy ismert amerikai politikai személyiség - köztük robert mcnamara volt hadügyminiszter - hasonló követelésekkel fordult a kormányhoz. az első csapásról való lemondásról szóló felszólításukat a hivatalos washington mellőzte. ezt követően kezdte meg az aláírásgyűjtést „az aggódó tudósok szövetsége,,. az akció népszerűsége félreérthetetlen jele annak, hogy tudományos körökben növekvő elégedetlenséggel tekintenek a nukleáris fegyverkezés reagan politikájára.

br/jp lb ki

07.59 270882 1127

F

-.-

sk0008 4 230 mtik1010

bolívia - összefoglaló

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1982. augusztus 27. /mti/ - bolíviában csütörtökön megkezdődött a bányászok 48 órás sztrájkja, napirendre tűzték a katonai kormány és a politikai pártok közötti párbeszéd megkezdését, de a kormány ugyanakkor hivatalosan leszögezte: ragaszkodik ahhoz, hogy az általános választásokat csak 1983-ban tartásák meg.

a 30 000 bányász munkabeszüntetéséről a bolíviai bányászok szakszervezeti szövetségének múlt héten kezdődött országos kongresszusán döntöttek, miután a katonai kormány elutasította a bányászok bérkövetelését. a kongresszus az első ilyen jellegű rendezvény azóta, hogy két évvel ezelőtt az akkori katonai kormány betiltotta a szakszervezeti tevékenységet.

az összes állami és magánkézben lévő bányát érintő munkabeszüntetés azért is nagyjelentőségű esemény, mert a bányászat bolívia legfontosabb gazdasági ágazata. az országban havonta mintegy 2 300 tonna ónt, 4 000 tonna cinket, 1 450 tonna ólmot és 1 300 tonna antimont termelnek ki.

közben a katonai kormány kilátásba helyezte, hogy megszünteti a benzint, a liszt, a hús és más közszükségleti cikkek állami támogatását. a bolíviai munkásközpont /cob/ vezetői erre bejelentették, hogy általános sztrájkot hirdetnek meg, ha a kormány újabb, a lakosság alapvető érdekeivel ellentétes intézkedéseket hoz.

a gyulékony helyzetben a feszültséget tovább növelte az a csütörtöki bejelentés, hogy az infláció üteme felgyorsult és a dollár, valamint a bolíviai peso legújabb árfolyamát 1:200 arányban rögzítették. a kormány egyúttal bejelentette, hogy vizsgálja a gazdasági szükségállapot bevezetésének tervét. a katonai kormány már több ízben jelezte, hogy erre az intézkedésre hamarosan sor kerül.

ami a politikai életet illeti, pénteken kezdődik meg a katonai kormány és a politikai pártok képviselőinek tanácskozása a választások előkészítéséről és a választói kollégium létrehozásáról. ezzel kapcsolatban vildoso elnök leszögezte, a választásokat legkorábban 1983 áprilisában tartják meg és ő a jövő év augusztusában kívánja átadni a hatalmat.

ugyanakkor a kormány a politikai pártok nyomására kénytelen volt ismét érvénybe helyezni az 1980-as demokratikusabb jellegű választási törvényt. e törvényt elfogadása után néhány nappal

Fi

törölték és helyébe az 1965-ös törvényt állították. ez a lépés heves tiltakozást váltott ki, mert általános megítélés szerint a katonák az 1965-ös választási törvény révén kívánták örökössé tenni hatalmukat.

ml/tcs pn ki

08.11 270882 2548

--

sk0009 4 230 mtik1011 /mti/

glemp- 1.rész

varsó, 1982. augusztus 27. /mti/ - a nyugalom megőrzésére szólította fel a hívőket józsef glemp érsek, lengyelország primása. a lengyel katolikus egyházfő azon a központi ünnepségen mondott beszédet, amelyet czestochowában, a jasna góra-i kolostor megalapításának 600. évfordulója alkalmából tartottak csütörtökön a teljes püspöki kar, külföldi egyházi méltóságok és mintegy 300 ezer zarándok részvételével.

a pap lengyel hirügynökség beszámolója szerint glemp arról beszélt, hogy a harag rossz tanácsadó, a felkorbácsolt érzelmek az utcára vihetik az embereket, amire pedig nincs szükség. az utca nem lehet a párbeszéd színhelye, érdemi megbeszélésekre csakis a tárgyaló asztal mellett van lehetőség, az érdekelt felek részvételével. az érsek emlékeztetett arra, hogy az 1980 nyárvégi társadalmi megállapodások - amelyeket egyébként a józan ész és az érettség győzelmének nevezett - szintén nem a barrikádokon, hanem tárgyalások útján jöttek létre. hangsúlyozta, hogy le kell vonni a tanulságokat a történelemből.

mint a pap jelentette, glemp érsek hangot adott annak a véleményének, hogy sor kerül az összes internált szabadon bocsátására, és a szakszervezeti tevékenység felújítására.

ii. jános pápa tervezett lengyelországi látogatásával kapcsolatban azt mondta, hogy annak időpontja ugyan még nincs meghatározva, de az egyház fontolóra vette egy bizottság létrehozását, amely a pápa lengyelországi utazását készítené elő.

Fi

emlékezetes, hogy az állami vezetés többször nyilvánította: a pápa szívesen látott vendég lesz szülőföldjén, de utazására csak akkor kerülhet sor, ha létrejönnek az ehhez szükséges feltételek, vagyis kellőképpen megszilárdul az országban a rend és a fegyelem. /folyt./

kn pn ki
08.19 270882 1765

-.-

sk0010 4 230 mtik1012 /mti/

glemp /2.rész/ .

a szerkesztőségek tájékoztatására

a pap hírügynökség rövid beszámolója szerint glemp azt is kijelentette, hogy „az egyház nem lehet eszköz sem társadalmi csoportok, sem az állam kezében,,. más források szerint glemp kifejtette, mit tekint az egyház és az állam közötti eredményes párbeszéd feltételeinek. ezek a következők:

- szabadon engedni lech walesát, vagy olyan körülményeket teremteni számára, amelyek között „szabad emberként ismertetheti saját álláspontját,,;

- lehetővé tenni a szakszervezetről /nyilvánvalóan a „szolidaritásról,,/ szóló tárgyalásokat;

- szabadon bocsátani valamennyi internáltat;

- meghatározni a pápa lengyelországi látogatásának időpontját.

a pápa látogatásával kapcsolatban glemp azt hangoztatta, hogy „lengyelország nem eshet ebből a szempontból rosszabb elbírálás alá, mint anglia, ahol a lakosságnak mindössze kilenc százaléka katolikus, s oda mégis elmehetett a katolikus egyházfő,,.

kn/tcs pn ki

08.21 270882 1051

f

-.-

sk0011 4 270 mtik1013

űrhajósok - közeleg a visszatérés

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1982. augusztus 27. /mti/ - péntekre várják vissza a földre leonyid popovot, alekszandr szerebrovot és szvetlana szavickaját, akik augusztus 20. óta tartózkodnak a szaljut-7 űrállomáson. a három űrhajós a szojuz t-5 szállító űrhajóval tér vissza. ezzel az űrhajóval jutott fel május közepén az űrállomás állandó személyzete, anatólij berezovoj és valentyin lebegyev. a „vendégeiket,, a szaljut-7-re eljuttató űrhajó, a szojuz t-7 továbbra is az űrállomással összekapcsolva kering majd a föld körül.

pénteken popovék befejezik a tudományos programban előírt utolsó kísérleteket, majd elhelyezik az űrhajó csomagterében az egyhetes zsufolt program alatt összegyűlt vizsgálati anyagokat, a kísérleti eredményeket tartalmazó tartályokat. magukkal viszik azokat a fényképfelvételeket is, amelyeket berezovoj és lebegyev a szovjet-francia űrkísérelt résztvevőinek távozása óta készített, valamint az űrállomáson feleslegessé vált műszereket és berendezéseket.

miután társaiktól búcsút vettek és elfoglalták helyüket a szojuz t-5-ben, a szállító űrhajó a földkörüli pálya egy megadott pontján leválik az űrállomásról és a szovjetunió előre meghatározott térségében földet ér. a hazatérés után az űrhajósok rövid ideig pihennek, átesnek a szükséges orvosi vizsgálatokon. a súlytalanság után ismét megszokva a földi körülményeket újabb munka vár rájuk - az űrkíséreltek eredményeinek értékelése, elemzése a programot irányító tudósokkal.

fl/tcs pn ki

08.24 270882 1569

f

-.-

sk0012 4 230 mtik1014

salernói terroristák

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1982. augusztus 27. /mti/ - egy hét leforgása alatt harmadszor támadták meg katonákat a terroristák olaszországban, ezúttal salernóban. augusztus 19-én a légierő róma mellett lévő laktanyájába hatoltak be és vitték magukkal az őrség fegyvereit. négy nappal később a trapani katonai repülőtér fegyverraktára közelében „ismeretlen személyekkel”, bocsátkozott tüzharcba az őrség.

csütörtökön délután salernóban nyílt utcán történt a legújabb kommandóakció, ismét a „vörös brigádok”, műve. itt is fegyverek szerzése volt a cél, mint ahogy az események rekonstrukciójából később kiderült. a délolaszországi városban az őrséget szállító mikrobuszt támadták meg az utcai csapda szokásos módszerével: két autóval közrefogták áldozataikat és még két irányból lőtték a mozdulatlan járművet. szemtanúk szerint mintegy tíz terrorista vett részt az akcióban, köztük három, vagy négy nő.

a támadók harcképtelenné tették a katonákat, akik közül három súlyosan megsebesült, s az összeszedett fegyverekkel már menekülni akartak, amikor a helyszíntre érkezett egy rendőrautó. a járór egyik tagját agyonlőtték, a másikat megsebesítették. a kommandó valamennyi tagja megszökött, és bár a környéket lezárták, eddig eredménytelenül nyomoznak utánuk.

az éjszakai jelentések összesen hat sebesültről számolnak be, közülük két katona állapota válságos.

az újabb terrorcselekmény felháborodást és nyugtalanságot keltett olaszországban. az utóbbira különösen az ad okot, hogy a terroristák támadásai a fegyverszerzés irányába tartanak és ez a már szétvertnek vélt osztagok újjászerveződését, újabb véres akciókat sejteti.

a salernói merénylet is a „vörös brigádok”, nevéhez fűződik. este az egyik nápolyi lap szerkesztőségével ismeretlen telefonáló tudatta ezt és közölte, hogy meg fognak támadni egy rádióadót is.

amintore fanfani, a szenátus elnöke, hétfőn délutánra rendkívüli ülésre összehívta a katonai és a belügyi bizottságot.

kir/jp lb ki

08.32 270882 2052

Fi

--

sk0013 4 230 mtik1015

japán-asean

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1982. augusztus 27. /mti/ - „a szilárd és egyenjogú partneri viszony”, megteremtésére tett felhívással ért véget a malaysiai kuala lumpurban japán és a délkelet-ázsiai országok szövetsége /asean/ képviselőinek három napos tanácskozása. a résztvevő államokat magasrangú politikusok képviselték, köztük a japán delegációt fukuda takeo, a kormányzó liberális demokrata párt befolyásos tagja, volt miniszterelnök vezette.

az értekezlet középpontjában két kérdés-komplexum állt. a résztvevők az asean és japán politikai és gazdasági kapcsolataival, valamint a térség biztonságával összefüggő problémákat vitatták meg. a közlések szerint általános volt a vélemény, hogy a tanácskozás hozzájárult „egymás jobb megértéséhez, a kölcsönös félreértések leküzdéséhez”, ami pedig e megfogalmazás mögött rejlik: az asean-államok elismerték, hogy gazdasági téren van mit tanulniuk japántól, ugyanakkor arra szőlították fel tokiót, hogy az eddiginél fokozottabb mértékben vegyen részt a tagországok gazdaságfejlesztési programjainak megvalósításában, elősegítve ily módon belső gazdasági és társadalmi stabilitásuk megszilárdítását.

a másik kérdéskörben hangoztatták, hogy „az önálló védelmi potenciál”, birtokában lévő japán „megnyugtató”, az asean számára, de az is kiderült, hogy az utóbbi időben tokió részéről tapasztalt túlzott katonai erőfeszítések gyanakvást, bizalmatlanságot keltettek a tagállamok körében.

a térségben nagy felzudulást keltett japán tankönyv-revizió kapcsán az asean képviselői figyelmeztették japánt a háboru tanulságainak levonására, nehogy megismétlődjének „a múltban elkövetett bűncselekmények”,.

pl/jp lb ki

08.46 270882 1733

Fi

--

sk0014 4 230 mtik1016

rövid hírek

el nem kötelezettek

manama, 1982. augusztus 27./afp/ - isidoro malmierca kubai külügyminiszter csütörtök este néhány napos látogatásra bagdadba érkezett - jelentette az ina iraki hírügynökség. a kubai diplomácia vezetője találkozik az iraki vezetőkkel s megvitatják az el nem kötelezett országok 7. csúcstalálkozójaival kapcsolatos kérdéseket.

peru - földrengés

lima, 1982. augusztus 27./ap/ - a richter-skála szerint 5,5 erősségű földrengés rázta meg csütörtökön reggel a limától 1310 kilométerre, az ecuadori határ mentén fekvő tumbes városát. a károkról egyelőre nem érkeztek jelentések, de a rengés erősségéből arra következtetnek, hogy az a lakott területeken súlyos rombolásokat okozhatott. a perui polgári védelem közölte, hogy az andok keleti lejtőjének ez a vidéke gyéren lakott.

picasso

washington, 1982. augusztus 27./afp/ - pablo picassonak egy 1906-ban festett vásznát, amely a „haját fésülő akt”, címet viseli, 4 millió dollárért vásárolta meg a fort worth-i /texas/ kimbell művészeti múzeum a kaliforniai pasadena múzeumnak. ez az eddigi legnagyobb ár, amit - egy 1901-es önarcképet nem számítva - picasso képért kifizettek. az önarckép 1981-ben 5,3 millió dollárért kelt el.

kzs lb ki

08.51 270882 1258

R

-.-

sk0015 4 230 mtik1017

közel-kelet - vegyes 1.

kivonulás

beirut, 1982. augusztus 27. /mti - afp/upi/ - pénteken a tervek szerint mégis, ezúttal először, szárazföldi úton vnpulnak ki palesztin harcosok beirutból, damaszkusz irányába. a palesztinai felszabadítási hadsereghez tartozó 1300 katona elszállítását tervezik teherautókon a beirut-damaszkuszi főúton, a nemzetközi ellenőrző erők fedezete alatt, részben izraeli megszállás alatt álló körzeteken keresztül. péntek reggel a szíriai tartusz kikötőjében ünnepélyesen fogadtak beirutból érkezett 680 palesztin harcost, akik csütörtökön indultak utnak. eredetileg nekik is az országuton kellett volna távozniuk szíriába, de biztonsági okok miatt végül a hajót választották.

Libanoni fegyveres csoportok

beirut, 1982. augusztus 27. /upi/ - a libanoni falangista miliciák szóvivője csütörtökön megerősítette, hogy az új államfő, basir gemajel, aki megválasztásáig a milícia vezetője volt, hivatalba lépése után két hónapon belül szeretné megoldani a libanoni fegyveres csoportok és magánhadseregek feloszlításának kérdését. „akik nem engedelmessé válnak, majd ösztönzést kapnak erre,, - mondta szóvivő.

a lefegyverzés tervét megerősítette a libanoni hadügyminisztérium egy tisztségviselője is, hozzátéve, hogy erőfeszítéseket tesznek a központi hadsereg „újraépítésére,,. a falangista szóvivő szerint a falangisták belépnek a libanoni hadseregbe, amire lehetőségük van más fegyveres csoportoknak is. úgy vélte, hogy a dél-libanont izraeli támogatással 1978 óta ellenőrzésük alatt tartó haddad-féle milicisták is beolvadnak a hadseregbe, nem tett viszont említést a baloldali fegyveres csoportokról.

palesztin autonómia

kairó, washington, 1982. augusztus 27. /upi/reuter/ - kamal hasszán ali egyiptomi külügyminiszter az al ahrám című kairói lap pénteki számának adott nyilatkozatában négy feltételt szabott a palesztin autonómiáról 1979-ben kezdett amerikai-egyiptomi-izraeli tárgyalások felújításához. egyiptom amerikai-izraeli garanciát vár arra, hogy izrael kivonul libanonból; biztosítékot vár arra is, hogy

R

az autonómia nemcsak a megszállt ciszjordánia és a gazai övezet lakóira vonatkozik majd - ez az eddigi izraeli álláspont -, hanem magukra a területekre is. el kell ismerni továbbá a palesztinok önrendelkezési jogát és az autonómiának kelet-jeruzsálemre is vonatkoznia kell - mondta ali./folyt./

sg lb ki
09.10 270882 2394

--

sk0016 4 230 mtik1018

közel-kelet - vegyes 2.

ezzel válaszolt jichak samir izraeli külügyminiszter^{ek} a the washington post-ban csütörtökön megjelent cikkére, amelyben az izraeli politikus az autonómia-tárgyalások felújítását sürgette.

mint jelentettük, az egyiptomi kormány nemrég az egyébként is hamvába holt autonómia-megbeszélések „befagyasztása”, mellett döntött arra az időre, amíg az izraeli csapatok libanonban tartózkodnak.

az amerikai külügyminisztérium szóvivője csütörtökön üdvözölte az autonómia-megbeszélések felújítására vonatkozó izraeli szándékot. a szóvivő ugyanakkor elvetette a samir csütörtöki cikkében megerősített izraeli álláspontot, amely szerint jordániát kell a palesztinok „házájának”, tekinteni a közel-keleten. emlékeztetett arra, hogy az egyesült államok „elkötelezte magát jordánia területi egysége és szuverenitása mellett”,.

pfsz - egyesült államok

washington, rabat, 1982. augusztus 27. /ap/afp/ - az amerikai hadügyminisztérium szóvivője csütörtökön elismerte, hogy a beiruti nemzetközi erőkből részt vevő amerikai egységek tagjai biztonsági kérdésekről „technikai jellegű megbeszélést”, tartottak a pfsz képviselőivel, de megerősítette, hogy az amerikai tengerészgyalogosok egyébként parancsot kaptak a pfsz „kerülésére”, a csütörtöki megbeszélésnek éppen ezért „nincs semmiféle politikai jelentősége”, - mondta. megfigyelők emlékeztetnek, hogy nem ez az első eset, amikor a pfsz-t el nem ismerő egyesült államok hivatalos szervei közvetlen kapcsolatba léptek a pfsz-szel. a libanoni polgárháború idején, 1976-ban, amikor a beiruti amerikai nagykövetség meggyilkolása után amerikai hadihajók érkeztek libanon partjaihoz az ott tartózkodó amerikai és más külföldi állampolgárok elszállítására, az amerikai fél ugyancsak a

R

pfsz képviselőivel egyezett meg az akkori amerikai „kivonulás”, biztonságának szavatolásáról.

ii.hasszán marokkói király csütörtökön táviratban kérte ronald reagan amerikai elnököt, hogy az egyesült államok szavatolja jasszer arafat, a pfsz vb elnöke biztonságát addig, amíg a palesztin vezető marokkóba utazik és részt vesz az arab országok szeptember 6-án kezdődő csúcserkeztetén fésben. a marokkói uralkodó nagy fontosságot tulajdonít arafat részvételének, de - mint üzenetében írta - „az események fényében /arafat/ nem tart biztonságosnak egy ilyen utazást,,.

sg lb ki

09.14 270882 2367

--

sk0017 4 230 mtik1019

greenpeace

amsterdam, 1982. augusztus 27. /mti-reuter/upi/ - egy amsterdami bíróság csütörtökön eltiltotta a holland környezetvédőket attól, hogy teljesen lehetetlenné tegyék nukleáris üzemanyag-hulladékoknak tengerbe öntését, de a művelet akadályozására tett zaklató „erőfeszítéseket”, törvényesnek nyilvánította. az egyértelműnek nem mondható ítéletet mind a környezetvédők, mind a hatóságok saját győzelmüknek könyvelik el.

a holland energiakutató központ /ecn/ arra készül, hogy 3 ezer tonna - szerinte alacsony koncentrátumu - nukleáris hulladékot engedjen a tengerbe. a „greenpeace”, /zöld béke, avagy a természet békéje/ nevű nemzetközi környezetvédő szervezet tagjai nemcsak szavakban tiltakoznak, hanem elhatározták azt is, hogy hajóval fogják követni a nukleáris hulladékot szállító állami hajót, és minden „nem erőszakos”, módszerrel akadályozni fogják a műveletet.

az ecn azt kérte a bíróságtól, hogy mondja ki: a környezetvédők e tevékenysége jogellenes, ezért tilos egy tengeri mérföldnél jobban megközelíteni a nukleáris hulladékot szállító hajót.

a bíróság viszont úgy döntött, hogy a zöldek tevékenysége csak attól a pillanattól válik jogellenessé, amikor a kiürítést ténylegesen nem lehet elvégezni tevékenységük miatt. ezért, ha az akadály valóságos, akkor a „zöldeknek”, naponta 100 ezer dollár büntetést kell fizetniük mindaddig, amíg a kiürítést miattuk ténylegesen nem lehet megkezdeni.

R

a műveletet akadályozó, hátráltató „erőfeszítések”, önmagukban nem törvénytelenek, mert egy „ellentmondásos cselekmény társadalmilag elfogadható késleltetését”, jelentik - közölte a bíróság.

kj,sg lb ki
09.18 270882 1662

--

sk0018 4 230 mtik1020

iszlám konferencia

niamey, 1982. augusztus 27. /reuter/upi/ - csütörtökön a nigeri niamey-ben zárónyilatkozat elfogadásával befejeződött az iszlám konferencia szervezete /ico/ évi külügyminiszteri szintű ülése.

a nyilatkozat első helyen ítéli el izrael libanoni agresszióját és izraelt beirut és a libanoni területek feltétel nélküli elhagyására szólítja fel. a tervezetben eredetileg minden külföldi erő libanontól történő kivonásának követelése is szerepelt, de a szíriai és a pfsz-képviselő tiltakozása miatt ez végül nem került a szövegbe. /szíria és a pfsz csupán képviselőjét és nem külügyminiszterét küldte el a tanácskozásra./

a nyilatkozat elítéli az egyesült államokat izraelt támogató politikája és a palesztinok jogainak semmibevétele miatt. az izraelt támogató országok elleni gazdasági és pénzügyi bojkottra szólít fel.

állást foglal a közlemény az ötnapos tanácskozás többi témájával kapcsolatosan is. így egyebek között sürgeti az irak-iráni háború befejezését. egyben közli, hogy az ico közvetítő bizottsága folytatja tevékenységét.

a tanácskozás afganisztán kérdésében megismételte azt a korábbi álláspontját, amelyben „minden külföldi erő afganisztánból való kivonására szólít fel,,.

habib satti, a 43 tagú iszlám szervezet főtitkára csütörtök este sajtókonferenciát tartott és a közel-keletre vonatkozó megfogalmazásokat úgy kommentálta, hogy a küldöttek nem kívántak elébe vágni a közelgő arab csucsértekezlet várható intézkedéseinek. ismeretes, hogy a szeptember 6-ra a marokkói fésbe tervezett csucsértekezletet előkészítő arab külügyminiszterek tanácskozását a tervek szerint e hét végén a marokkói mohammediában tartják meg.

ág lb ki

09.24 270882 1712

F

--

sk0019 4 230 mtik1021

jugoszláv-ciprusi közlemény

belgrád, 1982. augusztus 27. /mti/ - a közel-keleten a béke oszthatatlan és csakis a palesztin kérdés, a közel-keleti konfliktus átfogó, igazságos és tartós rendezésén alapulhat - hangoztatja a petar sztambolics és szpirosz kiprianu nicosiai tárgyalásairól kiadott jugoszláv-ciprusi közös közlemény. a jugoszláv államelnökség elnöke csütörtökön érkezett vissza belgrádba.

a két tárgyalófél elítélte izrael libanoni agresszióját, a palesztinok és a libanoniak ellen folytatott népiirtó háborúját; hangsúlyozták az izraelt támogató államok nagy felelősségét. rámutattak, hogy a közel-keleti rendezésnek az ensz határozatain kell alapulnia, biztosítva izrael teljes és feltétel nélküli kivonulását az 1967 óta megszállva tartott palesztin és más arab területekről, így jeruzsálemből is.

a közlemény állást foglal a ciprusi kérdés mielőbbi rendezése mellett az ensz határozatai, az el nem kötelezett mozgalom nyilatkozata, valamint a ciprusi görög és török vezetők találkozóin létrejött megállapodások alapján. hangsúlyozza, hogy a rendezésnek közvetlen tárgyalások útján, minden külső beavatkozástól vagy nyomástól mentesen kell megvalósulnia. jugoszlávia ismételten teljes támogatásáról biztosította a ciprusi köztársaság függetlenségét, szuverenitását, területi integritását, egységét és el nem kötelezett státuszát. a közleményben a két ország aktív erőfeszítéseket sürget a november 9-én felújítandó madridi találkozó kedvezőbb folytatásának biztosítása érdekében.

kd/jp pn ki

09.30 270882 1539

F

--

sk0020 4 230 mtik1022

marilyn monroe

los angeles, 1982. augusztus 27./reuter/upi/ - újabb fordulat a világhírű filmszínésznő, marilyn monroe husz évvel ezelőtti halála ügyében: az egykori halottkémi szakértő, lionel grandison csütörtökön közölte, hogy kényszer nyomása alatt írta alá azt a halotti bizonyítványt, amely a színésznő halálát tulajdonított a mennyiségű altatóknak tulajdonította.

egy amerikai magán-detektív és a halottkémi szakértő los angeles-i közös sajtóértekezleten megerősítette azt a néhány napja tett állítását, hogy marilyn monroe-t az egyesült államok központi hírszerző hivatala /cia/ gyilkoltatta meg. a színésznő ugyanis azzal fenyegetőzött, hogy nyilvánosságra hozza a cia fidel castro elleni merényletének a tervét. grandison elmondta, hogy olvasta a színésznő naplóját s „abban szerepelt a két kennedy-fivér, fidel castro és több földalatti figura neve,,.

„pontosan láttam azt a részt, ahol a castro elleni összekövés szerepelt,, - mondotta. marilyn monroe naplója elveszett és jelenleg 160 ezer dollárt ígérnek annak, aki visszaszolgáltatja.

kzs lb ki
09.36 270882 1085

--

sk0021 4 230 mtik1023

mitterrand egyiptomba látogat

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. augusztus 27./mti/ - francois mitterrand francia köztársasági elnök novemberben egyiptomba látogat - jelentette be a párizsi látogatásáról a hét közepén hazatért butrosz ghali, egyiptomi külügyi államminiszter.

ghali párizsban mindenekeelőtt az ensz biztonsági tanácsa elé terjesztett közös francia-egyiptomi határozattervezet módosításáról és megvitatásának felújításáról tanácskozott claude cheyssommal, a francia diplomácia vezetőjével. a határozattervezet, amelynek a beiruti helyzettel foglalkozó részét az események túlhaladták,

R

izraeli-palesztin párbeszédet szorgalmaz a közel-keleti rendezés keretében. a külügyi államminiszter a francia fővárosban találkozott az ujonnan megválasztott libanoni elnök, basir gemajel személyes megbízottjával is.

rg/tcs lb ki

09.40 270882 0884

--

sk0022 4 230 mtik1024

rövid hírek

piet dankert

mexikóváros, 1982. augusztus 27./afp/ - latin-amerikai körutja során mexikóba érkezett csütörtökön piet dankert, az európai parlament elnöke. a holland politikust pénteken fogadja lópez portillo jelenlegi mexikói köztársasági elnök és miguel de la madrid, mexikó jövőbeli államfője, aki december elsején lép hivatalba. dankert tárgyalásokat folytat jorge castaneda külügyminiszterrel is. megérkezése után újságíróknak nyilatkozva az európai parlament elnöke annak a véleményének adott hangot, hogy a nyugat-európát szibériával összekötő gázvezeték építésére elrendelt amerikai szállítási tilalom súlyosan érintette a nyugat-európai országokat.

szovjet parlamenti delegáció

algir, 1982. augusztus 27./taszsz/ - rabah bitat, az algériai népi nemzetgyűlés elnöke csütörtökön fogadta a szovjetunió legfelsőbb tanácsa kéttagú küldöttségét, amely szerda óta munkalátogatáson tartózkodik algériában. a megbeszéléseken elsősorban a libanon ellen elkövetett izraeli agresszió nyomán a közel-keleten kialakult helyzetről volt szó.

mexikói szerencsétlenség

mexikóváros, 1982. augusztus 27./ap/afp/ - legalább heten életüket veszítették, nyolcan pedig súlyosan megsebesültek csütörtökön mexikóvárosban annak következtében, hogy beomlott egy betonfal a metró egyik most épülő új vonalán. a jelentések szerint a halálos áldozatok száma tovább emelkedhet, mivel nem tudják pontosan, hogy a helyszínen tartózkodó munkások közül hányat temetett maga alá a beomló fal.

R

vulkánkitörés

dzsakarta, 1982. augusztus 27. /afp/ - az indonéziai szigetvilághoz tartozó celebesz északi részén több évi nyugalom után csütörtökön ismét kitört a seputan vulkán. a tenger szintje felett mintegy 1800 méter magasan fekvő tüzhányó kőzapot és hamuesőt zuditott a környező településekre, amelyek lakosait még idejében biztonságos helyre szállították.

sl pn ki
09.45 270882 1916

--

sk0023 4 230 mtik1025

namibia napja - ensz

new york, luanda, 1982. augusztus 27. /mti- taszsz/ap/afp/ - az ensz székhelyén csütörtökön megemlékeztek namibia napjáról - jelentette a taszsz. ez a nap a fajüldöző dél-afrikai rezsim által jogtalanul megszállva tartott terület felszabadításáért harcoló hazafiak támogatásának napja.

paul lusaka, az ensz namibia tanácsának elnöke az ünnepségen kijelentette, hogy az emléknapot mindaddig megtartják, amíg namibia nem nyeri el valódi szabadságát és függetlenségét. leszögezte továbbá, hogy a namibia tanács elutasít minden olyan rendezést, amely nem a namibiai függetlenség elnyerésére vonatkozó, a biztonsági tanács által elfogadott terven alapul.

a terület függetlenségéért harcoló délnyugat-afrikai népi szervezet/swapo/ nevében theo-ben gurirab, a swapo ensz-megfigyelője szólalt fel. rámutatott, hogy a namibiai függetlenség elnyerését pretoria hajthatatlansága és a nyugati elképzelések megvalósulását szorgalmazó „összekötő csoport”, egyes tagjainak kétkulacsos politikája akadályozza. a swapo képviselője elutasította pretoria álláspontját, amely namibia függetlenségét az angolában állomásozó kubai csapatok kivonásával kapcsolja össze.

az afrikai egységsszervezet képviselője bírálta a nyugati hatalmak propagandáját, amely igazolni igyekszik a dél-afrikai köztársaság namibiai jelenlétét. hangsúlyozta: határozottan vissza kell utasítani azt a kísérletet, amely bábrendszer létrehozására irányul a dél-afrika által megszállt területen.

Fi

az európai szocialista országok részéről lengyelország képviselője sürgetett hatékony lépéseket a namibiai függetlenség megteremtésére.

xxx

sam nujoma, a swapo elnöke csütörtökön luandában ismét alaptalanoknak nevezte azokat a híreszteléseket, amelyek szerint eredményesek lettek volna a namibiával foglalkozó new york-i tárgyalások - jelentette az afp. a közelmultban megtartott tárgyalásokon az öt nyugati ország - egyesült államok, nagy-britannia, kanada, az nszk és franciaország - képviselőiből álló „összekötő csoport”, a swapo képviselője, valamint pretoria képviselője vett részt, s a megbeszélések után az „összekötő csoport”, tagjai azt mondták, hogy megegyezés jött létre a namibiai választások megtartásának módjáról.

nujoma leszögezte: továbbra is fenáll az ellentét a namibiai választások kérdésében, továbbá az átmeneti időszakban namibia területén állomásoztatandó ensz-csapatok összetételének és elhelyezésének kérdéseiben.

ts-ág pn
10.13 270882 2485

--

sk0024 4 230 mtik1026

ali - tudósítói

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1982. augusztus 27. /mti/ - a palesztinok autonómiájáról szóló egyiptomi-izraeli-amerikai tárgyalások újakezdésének egyik feltétele izrael kivonulása libanonból - jelentette ki kamal hasszan ali egyiptomi külügyminiszter. ezzel válaszolt menahem begin izraeli kormányfő közlésére, amely szerint csak bizonyos „biztonsági intézkedések”, meghozatala után jöhet szóba az izraeli erők visszavonása libanonból.

ali, akinek nyilatkozatát a kairói al-ahram pénteki száma idézi, az autonómiatárgyalások felújítását sürgető izraeli nyilatkozatokra reagálva világosan megfogalmazott álláspontot kér számon több kérdésben mind izraeltől, mind pedig az egyesült államoktól. nem szögezte le viszont egyértelműen, vajon kairó ezek tisztázását is a tárgyalási folyamat újakezdésének feltételeként tartja-e számon. a tisztázatlan kérdések: a ciszjordániában és gazában létrehozott

Fi

izraeli települések státusza, ezek illegális volta; az autonómia értelmezése, az, hogy mindez lakosokra és a területre egyaránt vonatkozik-e; a palesztinok joga az önrendelkezésre; a /camp david-ben előírt/ átmeneti intézkedések /autonómia/ jeruzsálem keleti részére vonatkozó alkalmazása.

a pontokba szedett kérdésekben fennálló egyiptomi-izraeli nézetkülönbségek azok, amelyek mindeddig lehetetlenné tették a két fél megállapodását a palesztin autonómia ügyében, emlékeztetnek a megfigyelők.

az al-ahram izraeli sajtójelentéseket idéz a külügyminiszteri állásfoglalás háttérének megvilágítására. ezek szerint begin izraeli miniszterelnök saron hadügy-, vagy samir külügyminiszter kairóba küldését tervezi, hogy a „békefolyamat”, felújítását kérje huszonnégy órával a beirutii palesztin harcosok kivonásának befejezése után.

a félhivatalos kairói lap arról is tájékoztat, hogy a jelenlegi helyzet megvitatásának keretében az egyiptomi fővárosba várják asraf ghorbal washingtoni nagykövetet, illetve az állomáshelyére visszatérő kairói amerikai nagykövetet, alfred athertont.

rg lb ki

10.24 270882 2068

--

sk0025 4 230 mtik1027

japán - kina

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1982. augusztus 27. /mti/ - hivatalos pekingi válasz híján a pénteki japán lapok egyelőre csak találgatták, mennyire elégitette ki kínát a tankönyvügyben kifejtett japán álláspont. a csütörtöki tokiói kormánynyilatkozat sikraszállt a kínával - s a többi érintett ázsiai országgal - való baráti kapcsolatok fenntartása mellett. hangoztatta, hogy japán változatlanul tudatában van második világháborús bűncselekményei súlyának, s annak, hogy ezt a tankönyveknek is tükrözniök kell. így felelősséget vállalt azért, hogy az átdolgozott tankönyveket 1985-ben kiadják.

a legtöbb polgári lap a korábbi kínai tiltakozásokat idézve arra a következtetésre jutott, hogy a japán nyilatkozat körmonfont megfogalmazásai és mindenekelőtt a három éves „ráhagyással”,

Fe

számoló „megoldás”, miatt peking felháborodása nem fog mérséklődni - legalábbis egy ideig. ugyanakkor egyre több jele van annak, hogy a tankönyv-botrány egyáltalán nem befolyásolja szuzuki zenko japán miniszterelnök szeptember végére tervezett kínai látogatását. tokióban pedig bejelentették, hogy - még a miniszterelnök előtt - szeptember közepén pekingbe látogat abe sintaro, külkereskedelmi és iparügyi miniszter. a kínai fővárosban egyedül ógava heidzsi, a tankönyvek meghamisítását elrendelő közoktatási miniszter „nem kívánatos személy”,.

pl/tcs lb ki

10.27 270882 1408

--

sk0026 4 230 mtik1028

amerikai fegyverszállítás szomáliának

washington, nairobi, 1982. augusztus 27. /mti-afp/reuter/ - az egyesült államok a korábban megszervezett légihidon újabb fegyvereket szállít szomáliának - jelentette csütörtökön a mogadishui rádió a szomáliai tájékoztatási minisztérium szóvivőjének bejelentésére hivatkozva.

a szóvivő szerint a rendkívüli amerikai fegyverszállítások az „etiópiai katonai invázió”, felszámolásához szükségesek. sziad barre szomáliai elnök - mint ismeretes - azzal vádolja a szomszédos etiópiát, hogy támogatja az ellenzékét tömörítő szervezetet, „szomália megmentésének demokratikus frontját”, a rendszer megdöntéséért folytatott harcában. etiópia több alkalommal is visszautasította a vádat és közölte, hogy a harcot kizárólag az országból elűzött szomáliai ellenzék folytatja.

az amerikai törvényhozás által júliusban jóváhagyott rendkívüli fegyverszállítások megindításáról szóló hírt az amerikai külügyminisztérium egyik szóvivője csütörtökön megerősítette. a szóvivő a fegyverszállítás célját „a szomáliai katonai képesség növelésében”, jelölte meg, de nem részletezte, hogy a szállítmány ezuttal milyen fegyverfajtákból áll, és milyen nagyságrendű.

a kongresszus erre az évre 80 millió dolláros katonai segélyprogramot hagyott jóvá szomáliának, 1983-ban az összeg további növelését indítványozta reagan elnök.

ág lb ki

10.52 270882 1389

Fe

--

1982.08.27.

sk0027 4 230 mtik1029

okp vezetőség - natta

róma, 1982. augusztus 27. /mti/ - az olasz kommunista párt vezetősége csütörtökön megerősítette azt a szigorú ítéletét, amelyet giovanni spadolini második kormányának gazdasági-társadalmi programjáról, az új kabinet változatlan személyi összetételéről már korábban hangoztatott. a pártvezetőség ülésén alessandro natta, a titkárság tagja foglalta össze a kormányválság politikai tanulságait.

az új kormány a jövő hét elején mutatkozik be a parlamentben és ekkor kerül sor az első bizalmi szavazásra is. az okp álláspontja máris kilátásba helyezi, hogy a parlamentben éles kritikát gyakorol majd.

az ülést követő sajtókonferencián natta ismertette a kommunistáknak a kormányprogrammal kapcsolatos fenntartásait. az okp hangsúlyozza, hogy a súlyos gazdasági, politikai és intézményi válságot nem lehet megoldani úgy, hogy az egyik legtekintélyesebb politikai erőt, a kommunistákat elzárják a kormányzás lehetőségétől. „az első nagy reform az lenne, ha lehetővé tennék az okp-nak, hogy egyenlő jogon részt vegyen az ország irányításában, - jelentette ki.

a spadolini által kilátásba helyezett alkotmánymódosításról azt mondta, hogy „nem kell újraalapozni a köztársaságot és az alkotmányt sem kell átírni, - bizonyos reformokat szükségesnek tart a párt, például hiva az egykamarás parlamentnek, de csak akkor, ha az előkészítésből nem zárják ki a kommunistákat.

kir lb ki

11.20 270882 1427

Fi

--

1982.08.27.

sk0028 4 230 mtik1030

palesztin-izraeli-libanoni találkozó párizsban

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1982. augusztus 27. /mti/ - több francia társadalmi szervezet kezdeményezésére találkozót tartottak párizsban a pfsz, a libanoni nemzeti mozgalom képviselői és az izraeli békemozgalom küldöttei.

a találkozón jasszer abd rabbu, a pfsz végrehajtó bizottságának tagja hangsúlyozta: a pfsz - és vele együtt az egész arab világ - nehéz időszakot él át, de ez nem tart sokáig. a palesztin népet, a pfsz-t nem semmisítették meg. a pfsz egységes marad, s újra megvizsgálja majd céljait, figyelembe véve a jelenlegi helyzetet. egyesek arról beszélnek - s azt remélik -, hogy a pfsz terrorista szervezetté válik. ne tápláljanak ilyen illuziókat - mondotta rabbu, - a pfsz nem volt és nem is lesz terrorista szervezet. a terrorizmus és a meghódolás között a küzdelemnek számos formája lehetséges.

az izraeli békemozgalom képviselői közül charlie biton, a knesszet tagja, kijelentette: igazságos békét csak úgy lehet teremteni a közel-keleten, ha elismerik a palesztin nép jogát az önálló állam alapítására. tamar berger, a küldöttség másik tagja, elmondotta, hogy a háború lelkiismereti válságot idézett elő izraelben. igaz, az agressziót ma még csak egy kisebbség ellenzi, de ez a kisebbség sohasem volt még akkora, mint most. a katonák közül is egyre többen ismerik fel a háború igazságtalan voltát.

albert fahart a libanoni nemzeti mozgalom nevében rámutatott, hogy libanont a kettéosztás veszélye fenyegeti, s ezt a veszélyt csak növelte gemajel elnökké választása. „jól ismerjük gemajelt és multját - mondotta -, nem a párbeszéd embere, s a multban mindig elutasította azokat a javaslatokat, amelyeket mozgalmunk terjesztett elő a nemzeti megbékélés érdekében.,,

ds/jp lb ki

11.26 270882 1806

Fi

--

sk0029 4 230 mtik1031

palesztin kiürítés

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1982. augusztus 27. /mti/ - péntek reggel megkezdődött az izraeli hadsereg által nyugat-beirutban bekerített palesztin harcosok szárazföldi uton történő kivonása. az ünnepélyes bucsuztatás után az arab békefenntartó erők kötelékébe tartozó, szíriai parancsnokság alatt álló palesztinai felszabadítási hadsereg 1500 katonája indult el a beirut-damaszkusz nemzetközi útvonalon a szíriai fővárosba. a mintegy száz szíriai járműből összeállított gépkocsioszlopot a libanonba küldött többnemzetiségű katonai erő olasz egységei kísérték el. philip habib amerikai elnöki megbízott garantálta, hogy a palesztin konvojt nem éri támadás sem az izraeli csapatok, sem a libanoni falangista miliciák részéről. ezek is, azok is részleges visszavonulást hajtottak végre az útvonal térségében.

a szárazföldi kivonulás megkezdését azért halasztották el két nappal, mert egyrészt késve érkezett meg a többnemzetiségű erő olasz kontingense, másrészt fegyveres összecsapások robbantak ki a damaszkuszba vezető út mentén. az izraeli megfigyelők röviddel az indulás után átmenetileg feltartóztatták a palesztin konvojt, azaz az indokkal, hogy az olasz egységek nem teljesítik rendszeren feladatukat.

csütörtök délután a palesztinai felszabadítási hadsereg egységei a francia idegenlégiósoknak engedték át állásaikat a beirut keleti és nyugati felét elválasztó polgárháborús zöld vonal térségében.

pénteken tengeri úton is folytatódik a kivonulás. csütörtök estig 4300 palesztin harcos hagyta el a libanoni fővárost. hírek szerint köztük volt szalah khalaf /abu ijad/, az el-fatah második embere, valamint najef havatmeh, a demokratikus front palesztina felszabadításáért, és george habbas, a palesztinai népi felszabadítási front vezetője is.

miután a 2100 amerikai, francia és olasz katonából álló többnemzetiségű erő utolsó egységei is beirutba érkeztek, a hét végén a nyugat-beirutba bevonuló libanoni hadsereg és rendőrség veszi át a város ellenőrzését, gondoskodik a polgári lakosság, a palesztin menekülttáborok védelméről.

bz/tcs lb bd

13.03 270882 2137

Nm

--

sk0030 4 230 mtik1032

földgázvezeték - financial times

London, 1982. augusztus 27. /mti/ - a brit pénzügyi körök befolyásos napilapja, a financial times pénteken súlyos bírálattal illetve a szovjet-nyugat-európai gázvezeték „megfúrását”, célzó amerikai kormánypolitikát.

vezércikkében a lap főképpen azt sérelmezi, hogy az egyesült államok nem annyira a maga nemzeti érdekeinek próbálja alárendelni a /nyugat-/európai országok nemzeti érdekeit, mint inkább „kormányának ideológiai rögeszméinek”, ha nem így volna, reaganék nem tartanának ki makacsul „olyan politika mellett, amely feltétlenül rontja a kapcsolatokat az európai szövetségesekkel, de jótányi esélye sincs arra, hogy jelentős mértékben befolyásolja a szovjetunió magatartását.”

a financial times leszögezi: „az európai kormányoknak nemcsak joguk, kötelességük is eldönteni, ésszerű kereskedelmi és politikai vállalkozás-e részvételük a földgáz-vezeték felépítésében. az egyesült államoknak semmi joga sincs arra, hogy előre meghatározza, mi legyen a döntés.”

amugy pedig - tér ki a vezércikk az amerikai pozíció „formahibájára”, és ebből következő tartalmi gyengeségére - washington rendre módosított a gázvezetékekkel kapcsolatos kifogásain. először a lengyel szükségállapotra, később nyugat-európa energiatülszórására hivatkozott. aztán megint visszatért a lengyel témához és kiegészítette ezt olyan „mellékvádaskodásokkal”, hogy a vezeték foglyok építik. „valami nagyon nagy bajnak kell lennie azzal a politikával, amelynek ilyen szüntelenül változó indokokra van szüksége.”

végül fölemlíti a londoni lap george bush amerikai alelnök csütörtöki beszédét, amelyben elhangzott, hogy a gázvezeték-embargó amerikának a „szabad világ”, élén betöltött vezető szerepéből következik. „nem sok dicsérnivaló van ezen az állítólagos vezető szerepen, amely ugyanannyi konfliktust szül a barátokkal, mint az ellenségekkel. ideje már, hogy washington felhagyjon ezzel a mostani meddő keresztshadjárral...”, - írja befejezésül a financial times.

ae/na lb bd

14.01 270882 2044

Nm

--

sk0031 4 300 mtik1033

szakuraucsi

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1982. augusztus 27. /mti/ - csaknem kéthetes dél-nyugat-ázsiai, illetve nyugat-európai körutra indult pénteken szakuraucsi josió japán külügyminiszter. látogatási programjában india, pakisztán, nagy-britannia, hollandia és dánia szerepel.

indiában és pakisztánban, ahova több mint két év óta először látogat magas rangú japán politikus, a kétoldalu kapcsolatok kérdésein kívül az ázsiai helyzet megvitatása szerepel a tárgyalások napirendjén. szakuraucsi josiót új-delhiben indira gandhi, indiai miniszterelnök, rawalpindiben pedig zia ul-hak pakisztáni államfő is fogadja.

a japán külügyminiszter ezt követően nagy-britanniában és dániában folytat majd megbeszéléseket, s közben rövid időre - nem hivatalos jelleggel - megáll hollandiában is. mind az angol fővárosban, mind pedig koppenhágában - dánia az európai közösségek miniszteri tanácsának soros elnöke - várhatóan nagy hangsúlyt kapnak a tárgyalásokon japán és nyugat-európa kereskedelmi ellentétei. 1981-ben az egk kereskedelmi deficitje tokióval szemben meghaladta a 10 milliárd dollárt, s - közöspiaci szempontból - idén még „veszesebbnek”, ígérkezik a helyzet.

a két nyugat-európai fővárosban ugyanakkor a kelet-nyugati kapcsolatok állásáról is szó lesz. ezen a téren inkább lehet beszélni „közös nevezőről”, többek között abban, hogy japán és nyugat-európa helyteleníti washington szovjetellenes gazdasági rendszabályait, s nem hajlandó végrehajtani a szankciókat.

szakuraucsi indulásának napján tokióban hivatalosan bejelentették, hogy szeptember közepén a japán fővárosba látogat margaret thatcher, brit miniszterelnök.

pl/dj sj bd
14.04 270882 1708

Nuv

--

sk0032 4 230 mtik1034

hírek spanyolországból

madrid, 1982. augusztus 27. /mti/ - felipe gonzález, a spanyol szocialista/párt főtitkára pénteken a német szövetségi köztársaságba utazott. kétnapos látogatása során hessenben találkozik a német szociáldemokorata párt /spd/ tartományi vezetőivel. gonzález szombaton az nszk-ban tartózkodó anker jörgensen dán miniszterelnökkel is megbeszéléseket folytat.

/munkás

x x x

sztrájkba lépett pénteken burgos város rendőrsége. az ünnepnap és éjszakai túlórák kifizetését követelik a helyi hatóságoktól. a munkabeszüntetés időpontjának megválasztásánál azt a szempontot vették figyelembe, hogy augusztus utolsó napjaiban a nyaralásból visszatérők tízezrei burgoson keresztül haladnak át. ilyenkor különösen nélkülözhetetlen a rendőri irányítás, amely nélkül megbénul a forgalom.

x x x

tizenhét ország 38 szocialista, szociáldemokrata ifjúsági szervezetének képviselői egy héten át tanácskoztak valenciában a leszerelésről és a békéről. a pénteken végetért szeminárium résztvevői nyilatkozatot fogadtak el, amelyben egyebek között követelik: ha a szocialisták hatalomra jutnak spanyolországban, teljesítsék ígéretüket, és rendezzenek népszavazást az ország nato-tagságának kérdéséről.

x x x

nagy sikerrel szerepelt madridban a kubai nemzeti balett. a spanyol főváros legnagyobb színházában, a monumentalban öt este ünnepelte a közönség a kubai művészeket. a lapok felsőfokon méltatják alicia alonso kivételes művészi játékát.

ky/tcs sj bd

15.12 270882 1489

Nuv

--

sk0033 4 230 mtik1035

nszk - koalíció - brandt

bonn, 1982. augusztus 27. /mti/ - nem lehet kizárni, hogy a német szociáldemokrata párt ellenfelei és a nyugatnémet politikai élet opportunistái kiszorítják az spd-t a hatalomból - állapította meg Willy Brandt, a párt elnöke a „sozialdemokrat-magazin”, legújabb számában megjelent cikkében.

az spd azonban mindent megtesz az 1984-ig szóló megbízatásának teljesítése érdekében, s szükség esetén szembenéz azzal a helyzettel is, ha manipulációval mégis megfosztanák a kormányban való részvételtől - szögezte le a szociáldemokrata párt elnöke.

cikkében Brandt határozottan visszautasította a szabaddemokrata párt elnöke, Hans-Dietrich Genscher által követelt „fordulatot”, „új politikai többség megteremtését az nszk-ban”, és az új konzervatív hullámmal szembeni határozott harcra szólította fel az spd tagságát. Ennek jegyében az spd-nek még következetesebben kell megvalósítania müncheni kongresszusának határozatait, küzdenie kell a munkanélküliség megszüntetéséért és a szociális biztonság megőrzéséért, még azokon a területeken is, ahol nem számíthat az fdp támogatására - határozta meg az spd legfontosabb feladatát Willy Brandt a hesseni és a bajorországi tartományi választások küszöbén.

fkj/na sj bd

15.14 270882 1272

-.-

sk0034 4 230 mtik1036

chilei kormány

Marton László, az mti tudósítója jelenti:

Havanna, 1982. augusztus 27. /mti/ - a chilei katonai rendszer csütörtökön váratlanul úgy döntött, hogy újból átszervezi az ország kormányát.

az újabb válság két héttel a katonai hatalomátvétel 9. évfordulója előtt robbant ki, nyugtalan, háborgó társadalmi légkörben, olyan körülmények között, amikor a legutóbbi kormányellenes megmozdulások nyomán a biztonsági szervek fokozták az üldözést és a terrort.

Nva

néhány nappal azelőtt, hogy Augusto Pinochet tábornok kollektív lemondásra szólította fel a kabinet tagjait, a kormány azt ígérte, hogy pénteken közzéteszik a gazdasági válság leküzdésének új programját. hivatalos részről pénteken jelezték, az új kormány összetételét és a tervezett gazdasági intézkedéseket csak a jövő héten hozzák nyilvánosságra, hogy „legyen idő a szükséges kiigazítások megtételére”,.

alig egy esztendő leforgása alatt Chilében már a második kormányt menesztette Pinochet. a miniszterek lemondása előtt hivatalos szóvivők határozottan cáfolták, hogy a kabinetben belül súlyos nézeteltérések vannak.

közben a rendőrség és a biztonsági szervek folytatják a hajtóvadászatot a legutóbbi napokban történt dinamitos merényletek elkövetőinek kézrekerítésére. a kormány szerint a merényleteket baloldali csoportok hajtották végre, de eddig egyetlen szervezet sem vállalta magára az akciók elkövetését.

az országos tájékoztatási központ csütörtökön bejelentette, hogy a napokban 14 újabb személyt vettek őrizetbe. kormányellenes cselekedetekkel és azzal vádolják őket, hogy rendszer-ellenes propagandaanyagokat rejtegettek.

Enrique Montero dandártábornok, belügyminiszter, mint ismeretes, szerdán kilátásba helyezte, hogy Chilében ezentúl halállal büntetik a merényletek elkövetőit.

ml/na ht bd

17.23 270882 1833

-.-

sk0035 4 230 mtik1037

embargó 19.00 óráig!

külgyminiszter-helyettesi értekezlet

Varsó, 1982. augusztus 27. /mti/ - a lengyel népköztársaság külgyminiszteriumának meghívására 1982. augusztus 25-26. között Varsóban került sor a szocialista országok külgyminiszter-helyetteseinek értekezletére. az értekezleten részt vett a belorusz szszk, a bolgár népköztársaság, a magyar népköztársaság, a vietnami szocialista köztársaság, a német demokratikus köztársaság, a koreai népi demokratikus köztársaság, a

M

kubai köztársaság, a laoszi népi demokratikus köztársaság, a mongol népköztársaság, a lengyel népköztársaság, a román szocialista köztársaság, a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége, az ukrán szszk és a csehszlovák szocialista köztársaság küldöttsége.

az értekezleten részt vettek a kgst-titkárság képviselői is.

az értekezlet résztvevői az ensz-közgyűlés során következő 37. ülészsaka kapcsán megvitatták a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit. a találkozó szívélyes és tárgyszerű légkörben folyt le, a megvitatott kérdésekben teljes volt a nézetazonosság.

az értekezleten résztvevő küldöttségek vezetőit fogadta stefan olszowski, a lemp kb pb tagja, a lengyel népköztársaság külügyminisztere.

küm/na ht bd
17.30 270882 1268

..-

sk0036 4 230 mtik1040

közel-keleti - vegyes

jeruzsálem/nicosia/beirut/damaszkusz, 1982. augusztus 27. /mti-afp/upi/dpa/ - pénteken dél körül átlépte a libanoni-szíriai határt az a gépkocsioszlop, amely a palesztinai felszabadítási hadsereg /pla/ mintegy másfél ezer tagját szállítja szíriába. ennek a palesztin szervezetnek a harcosai a libanonban állomásozó szíriai békefenntartó erők parancsnoksága alatt állnak. damaszkuszi források szerint legkésőbb szombatira szíriába várják jasszer arafatot, a pfsz végrehajtó bizottságának elnökét is.

a nemzetközi vöröskereszt által bérelt hajó fedélzetén pénteken megérkezett a ciprusi larnaca kikötőjébe a beirutból elszállított sebesült palesztin harcosok első, husz fős csoportja.

meg nem nevezett beirutai politikai személyiségek azon fáradoznak, hogy összebékítsék egymással gemajelt és azokat a muzulmán politikusokat, akik ellenezték elnökké választását - jelentette pénteken a jedioth aharonoth című izraeli lap. a lap tudni véli, hogy a békítési kísérletek mögött szaud-arábia áll.

ha most rendeznének választásokat izraelben, akkor a begin miniszterelnök vezette likud-tömb „simán„ nyerne - ez derült ki egy nemrégiben lefolytatott közvéleménykutatásból. begin az adatok szerint 66 képviselői helyet szerezne /a múltévi választásokon

ab

elnyert 48 helyett/. a kormánykoalíció elretörése nyilvánvalóan a libanoni invázió által fölkorlácsolt nacionalista tömeghangulat következménye. a vizsgálat mindazonáltal kimutatta, hogy az izraeli lakosság több mint 12 százaléka teljes egészében elveti a libanoni kalandot.

damaszkusz /taszsz/ - pénteken befejezte szíriai látogatását és hazautazott a szovjetunió legfelsőbb tanácsának küldöttsége. a delegációban többek között helyet kapott ivan kalin, a legfelsőbb tanács elnökségének elnökhelyettese és vlagyimir tyerebilov, a tanács tagja, igazságügyminiszter.

csütörtökön a küldöttséget fogadta hafez asszad szíriai elnök.

kf fg bs

17.54 270882 1955

..-

sk0037 4 230 mtik1041

spanyol - feloszlatták a cortest

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1982. augusztus 27. /mti/ - i. jános károly spanyol király pénteken feloszlatta a cortest - a spanyol parlamentet, ami annyit jelent, hogy spanyolországban idő előtti választásokat tartanak. a parlament feloszlátásáról szóló rendeletet - amelyet pénteken hagyott jóvá a spanyol minisztertanács - a király palma de mallorcán írta alá. az előrehozott választások időpontja egyelőre nem ismeretes.

a spanyol kormányzó párt, a demokratikus centrum unió /ucd/, megadásra kényszerült: nem tudta megoldani a hónapok óta tartó válságát. madridi megfigyelők az új választások időpontját novemberre jósolják.

franco halála óta most negyedszer szólítják urnák elé a spanyolokat. 1977 nyarán - 41 év után először több párt részvételével - a választáson az ucd, 34,7 százalékkal a legerősebbnek bizonyult. másfél évvel később az ország lakossága 87 százalékos többséggel elfogadta az új alkotmányt, majd 1979 tavaszán ismét parlamenti választásokat tartottak, amely újból az ucd győzelmét hozta. a képviselőház mandátuma jövő tavasszal járt volna le.

del

1982.08.27.

az elmúlt öt esztendő alatt többször változott a kormány összetétele, de a toldozás-foldozás nem vezetett eredményre. adolfo suarez másfél évvel ezelőtti lemondása a kormányfői tisztségről már jelezte, hogy nőnek az ellentétek, sokasodnak a véleménykülönbségek a kormányzó párton belül. az új miniszterelnök, calvo sotelo, a banktőke embere, nem volt képes kiutat találni a gazdasági nehézségekből és nem tudott hatékony fegyvert találni a terrorizmus megfékezésére.

a tavaly februári katonai puccskisérlet, spanyolország gyorsított beléptetése a nato-ba, majd a nyitás az egyesült államok felé felerősítette a párton belüli ellentéteket.

a nagyarányú jobbratolódást már nem bírta ki a laza koalícióból létrehozott párt. a lappangó válság az idei nyáron „robbant”. calvo sotelo miniszterelnök lemondott a pártelnöki tisztségről. helyébe az egyházhoz és a banktőkéhez erősen kötődő landelino lavilla lépett, aki korábban igazságügyminiszter volt, majd a parlament elnöke lett. /folyt./

ky/hi fg bs

18.02 270882 2175

--

sk0038 4 230 mtik1042

kormányülés /2.rész/

gyorsította a széthullási folyamatot, hogy ez év tavaszán, az andaluziai választásokon a kormányzópárt csufos vereséget szenvedett: 13 százalékkal csak a harmadik lett az ország legnépesebb tartományában.

végül egy hónapja a pártalapító suarez is távozott a süllyedő hajóról, és új pártot alakított.

spanyolországban nem személyi torzskodásról, hanem a kormányzópárt mély válságáról van szó. ebből nem volt más kiút, mint a parlament feloszlata, és új választások kiírása.

ky/hi fg bs

18.03 270882 0543

--

1982.08.27.

sk0039 4 230 mtik1043

palesztin kiűrités 2. /kieg. mtki 1031-hez/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1982. augusztus 27. /mti/ - zökkenőmentesen jutott át a beirut-damaszkusz útvonal izraeli megszállás alatt levő szakaszán az a 200 járműből álló gépkocsioszlop, amely a palesztinai felszabadítási hadsereg 1500 katonáját szállította pénteken nyugat-beirutból damaszkuszba. a sikeres kezdet után szombaton és vasárnap folytatódik a szárazföldi uton történő kiűrités.

eliasz szárkisz libanoni államfő, basir gemajel megválasztott elnök és philip habib amerikai megbízott külön-külön üzenetben fejezte ki köszönetét és elismerését jasszer arafatnak, a palesztinai felszabadítási szervezet vb-elnökének a kiűritési egyezmény kidolgozásában és végrehajtásában játszott kiemelkedő szerepéért. basir gemajel biztosította arafatot, hogy a libanonban maradó palesztin menekültek megfelelő bánásmódban részesülnek.

charles percy, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke pénteken beirutban megbeszélést folytatott eliasz szárkisszal, basir gemajellel és philip habibbal.

bz/ge fg bs

18.07 270882 1113

--

sk0040 4 230 mtik1044

rövid hírek

filipov - csehszlovákia

prága, 1982. augusztus 27. /mti/ - grisa filipov bolgár miniszterelnök a közeli napokban csehszlovákiába érkezik - jelentették be pénteken prágában. látogatásával lubomir strougal csehszlovák kormányfő meghívásának tesz eleget.

mojszov stockholmba és bukarestbe utazik

belgrád, 1982. augusztus 27. /mti/ - belgrádban bejelentették, hogy lazar mojszov szövetségi külügyi titkár /külügyminiszter/ fogja vezetni a jugoszláv küldöttséget az európai semleges és el nem kötelezett országok augusztus 29-30-i stockholmi külügyminiszteri találkozásán. mojszov szeptember elején romániába is ellátogat.

francia képviselők pekingben

peking, 1982. augusztus 27. /mti/ - pénteken a kínai parlament állandó bizottságának meghívására pekingbe érkezett a francia nemzetgyűlés 21 tagú küldöttsége. a delegációt louis mermaz, a nemzetgyűlés elnöke vezeti.

ndk közlekedési dolgozók kitüntetése

berlin, 1982. augusztus 27. /mti/ - ndk-beli közlekedési dolgozókat tüntettek ki pénteken a berlini magyar nagykövetségen. a kitüntetéseket - egy kiváló vasutas és hat kiváló munkáért kitüntetést - dr. szalai béla nagykövet adta át.

sn kd nc bj/tcs/hi mj

18.12 270882 1230

--

sk0041 4 230 mtik1045

gázvezeték- franciaország

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1982. augusztus 27. /mti/ - a francia kormány hivatalosan még nem foglalt állást a két francia vállalattal szemben bejelentett amerikai szankciók ügyében. a külügyminisztérium szóvivője nem volt hajlandó kommentálni az amerikai lépést, csak annyit közölt, hogy shultz amerikai külügyminiszter csütörtökön - még a szankciók bejelentése előtt - előzetesen tájékoztatta azokról telefonon cheysson francia külügyminisztert.

jacques delors gazdasági és pénzügyminiszter egy rádiónyilatkozatban kijelentette: korai lenne még nyilatkozni az amerikai szankciókról, mert előbb be kell várni a további fejleményeket. „előfordulhat ugyanis - mondotta - hogy néha más történik a függöny mögött, mint a függöny előtt.”

ipari körök szerint még nem lehet pontosan felmérni az amerikai szankciók hatását, mert az függ azok fenntartásának időtartamától is. washington, mint ismeretes, megtiltotta, hogy a gázvezeték berendezéseit gyártó két francia vállalat - a dresser-france és a creusot-loire - számára bármilyen amerikai terméket szállítsanak, vagy bármilyen amerikai szolgáltatást és technológiát bocsássanak rendelkezésükre. a dresser-france e tilalom ellenére is be tudja fejezni a gázkompresszorok gyártását, mert ehhez további amerikai

18.30
18.30

szállításokra nincs már szüksége. egyébként azonban érzékenyen érintené a vállalatot a tilalom hosszabb ideig való fenntartása, mert a folyamatos termeléshez szüksége van amerikai alkatrészekre és technológiára.

a le monde péntek délutáni vezércikkében élesen elítéli az amerikai szankciókat és hangsúlyozza: három hónappal a „versailles-i ölelkezés” után alapjaiban rendült meg a nyugati szolidaritás.

milyen alapon formál magának washington jogot annak eldöntésére, hogy a gázvezeték megépítése növeli-e vagy sem nyugat-európa gazdasági függőségét? nem szabad megengedni, hogy az egyesült államok elnöke és kormánya bírálja el azt, hogy mi jó vagy mi rossz franciaországnak és európának - folytatja a lap, majd rámutat: az egyesült államok gazdasági tulsúlyát arra akarja felhasználni, hogy beleszóljon szövetségeseinek ügyeibe - sőt, döntési jogot gyakoroljon azokban.

franciaországnak most két dologra van szüksége: az európaiak együttműködésére - bonn és london együttműködése ebben az ügyben biztosítottnak látszik -, valamint szilárd belső helyzetre. franciaország megküzdött már néhány nehéz próbatétellel - hangsúlyozza végül a lap.

ds/hi fg

18.19 270882 2515

--

sk0042 4 230 mtik1046

spanyol választások /kieg. mtki 1041-42-höz/

madrid, 1982. augusztus 27. /mti/ - i. jános károly spanyol uralkodó pénteken a cortes - parlament - feloszlásával egyidejűleg ez év október 30-ra irta ki a választások időpontját.

ky fg

18.24 270882 0256

18.30
18.30

--

sk0043 4 230 mtik1047

emlékmű

peking, 1982. augusztus 27. /mti/ - a pekingi zsenmin zsipao pénteken szót emelt a japán háborús bűnösök ama terve ellen, hogy emlékművet állítsanak a harmincas években északkelet-kinában létesített japán bábállam, a mandzsukuo tiszteletére.

a kínai központi pártlap leszögezte: miután a japán kormány ismételen kifejezte azt az óhaját, hogy fejlődjenek a baráti kapcsolatok kína és japán között, s megígérte, hogy nem tér el az 1972. évi kínai-japán közös közleménytől, valamint az 1978-ban aláírt béke és barátsági szerződéstől, azonnal le kell állítatnia ezt a kínai néppel szemben ellenséges tervet. kína és japán baráti kapcsolatai meg fogják szűnyleni, amennyiben szabad utat engednek az elképzelésnek. „sem a kínai, sem a japán nép nem szeretné, ha kapcsolatai károsodást szenvednének, - figyelmeztetett a zsenmin zsipao.

nc/hi mj

18.27 270882 0873

-.-

sk0044 4 230 mtik1048

usa - szankciók /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. augusztus 27. /mti/ - washington a dresser-france nevű franciaországi amerikai céggel és a creusot loire nevű francia céggel szembeni exporttilalom csütörtöki bejelentése után mindent elkövetett, hogy kisebbitse az incidens jelentőségét a szövetségi kapcsolatok további alakulása szempontjából. az amerikai sajtó mértékadó lapjai szerint azonban ezzel a lépéssel reagan az egyesült államok saját üzleti köreinek éppugy „a tyukszemére lépett,„, mint a szövetségeseinek.

washingtoni forrásból származó értesülések szerint a kormányzat az embargónak a szövetségeseikkel szembeni érvényesítését hosszabb távon maga is lehetetlennek tartja. éppen ezért határozott el olyan intézkedést, amely pillanatnyilag érzékeny csapást mér ugyan az érintettekre, de amelynek megkerülése hosszabb távon könnyen megoldható.

M

18.27

84

a szankciók „korlátozottságát, rugalmasságát,„ huzta alá csütörtökön a külügyminisztérium sajtóosztályának egyik munkatársa, akinek fő mondanivalója az volt, hogy washington „nem óhajtja kiszélesíteni ezt a szerencsétlen vitát, amely egyáltalán nem érinti az amerikai-francia együttműködés számos más oldalát,„.

még mindig nem született döntés arról washingtonban, hogy küldjenek-e kormány szintű delegációt nyugat-európába. washington maga sem mérhette fel, hogy milyen széles konfrontációra kell számítani, melyik nyugat-európai kormány, illetve vállalat ellen lesz kénytelen a következő napokban hasonló intézkedéseket tenni. a wall street journal szerint „a soronlevő áldozat,„ a brit john brown engineering company, amely gázturbinákat gyárt szovjet megrendelésre az amerikai general electric cég licence alapján. /folyt./

br/ge fg

18.32 270882 1771

-.-

sk0045 4 230 mtik1049

usa - szankciók /2.rész/

a the washington post pénteken vezércikkben marasztalja el a kormányt az enyhének szánt szankciók miatt. a lap szerint a creusot loire-nak, egy állami tulajdonban levő francia vállalatnak a megbüntetésével „az egyesült államok veszedelmesen közel került ahhoz, hogy magát a francia kormányt sújtsa szankciókkal - ami aztán igazán kapkodásra vall,„.

ugyanígy elhamarkodottnak véli az amerikai szankciókat a lap belpolitikai megfontolásból is: „a szankciók tiltják minden amerikai termék és technológia szállítását ennek a két vállalatnak. különös lépés egy olyan kormányzat részéről, amely azzal érkezett a hatalomba, hogy erőteljesen - és ebben igaza volt - aláhuzta az amerikai gazdaság exportképességének jelentőségét,„.

kudarcnak minősíti a the washington post az embargót a reagan-kormány sajátos céljai szempontjából is. aláhuzza: az amerikai kormány bakot lő akkor is, ha ezzel a módszerrel a „valamelyest illegális szervezkedéssel próbálkozó,„ lengyel „szolidaritást,„ akarja támogatni. a lengyel kormány dolgát könnyíti meg, ha a „szolidaritás,„ szervezkedési próbálkozásai idején a nyugati kormányok „egyre csunyább perpatvarba bonyolódnak egymással,„.

M

18.32

84

az intézkedések a the washington post szerint segítik mindazokat a külföldi protekcionistaikat, akik igyekeznek az amerikai versenytársakat határaikon kívülre szorítani. a vezércikk arra a következtetésre jut, hogy a reagan-kormány a gázvezeték elleni embargóval „egyidejűleg rontja el mind kereskedelmi, mind pedig lengyel politikáját,,.

br/ge fg

18.36 270882 1580

sk0046 4 230 mtik1050

embargo 20.00 óráig!

nszk - koalíció - schmidt

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1982. augusztus 27. /mti/ - az elmúlt évtizedben óriási mértékben fejlesztették a nyugatnémet lakosságnak nyújtott szociális juttatásokat. a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben azonban egy keveset vissza kell vennünk ebből - jelentette ki helmut schmidt kancellár pénteken este az ard televízióknak adott interjújában.

a kancellár - willy brandthoz, a német szociáldemokrata párt elnökéhez hasonlóan - elég borulatóan ítélte meg a szociálliberális koalíció helyzetét.

schmidt szerint ennek oka - a gazdasági problémákon kívül - a szabaddemokrata párt hesseni szervezetének az a döntése, hogy a szeptemberi tartományi választás után az ellenzéki cdu-val akar kormányzóvá válni.

nyilatkozatában schmidt emlékeztette hans-dietrich genschert, az fdp elnökét arra a kijelentésére, hogy a hesseni választási harcnak nem kell törvényszerűen károsan kihatnia a bonni koalícióra is.

az interjú végén helmut schmidt azt a szilárd elhatározását hangoztatta, hogy a mostani nehézségek ellenére is eleget kíván tenni a választóktól 1980-ban négy évre kapott megbízatásának.

fkj/ge fg

18.40 270882 1269

18.30

sk0047 4 230 mtik1051

usa - nszk belpolitikája

bonn, 1982. augusztus 27. /mti-reuter/ap/upi/ - helmut schmidt nyugatnémet kancellár levelet küldött ronald reagan amerikai elnöknek, s ebben örömet fejezte ki az amerikai bankkamatlábak közel múltban bekövetkezett leszállítása felett.

schmidt a pénteken bonnban nyilvánosságra hozott levélben dicséri reagan gazdaságpolitikájának új elemét: a költségvetési hiányt csökkentő adóemelési intézkedéseket és az ezzel járó kamatszint-esést. ennek nyomán ugyanis számos nyugat-európai ország központi bankjánál - így az nszk-ban is - lehetővé vált a kamatlábak csökkentése. a bonni kancellár annak a reményének ad hangot, hogy ez a tendencia folytatódik, és magával hozza a gazdasági élet megélénkülését.

schmidt eddig következetesen bírálta az eredeti „reaganomics,,-ot /a reagan-féle gazdaságpolitikát/, amely a példátlanul magas kamatlábakkal az amerikai bankokba csalogatta - és így a beruházásoktól elriasztotta - a tőkét.

x x x

bonn, 1982. augusztus 27. /mti-afp/ - miközben az nszk kancellárja a reagan politikát dicsérő megnyilatkozásával vélhetőleg csökkenteni akarja a jobboldali ellenzék azon vádjának hitelét, hogy az spd amerikaellenes irányzatot képvisel, otto lambsdorff szabaddemokrata párti gazdasági miniszter a deutschlandfunk rádióknak adott pénteki nyilatkozatában azt mondta, hogy ha a régi többség nem képes megoldani belső nézeteltéréseit a gazdaságpolitika kérdéseiben, akkor új politikai többségre van szükség.

megfigyelők igen nagy jelentőségűnek tartják a közelgő hesseni tartományi választásokat. az spd pénteken közölte, hogy szombaton számos ismert nyugat-európai szocialista és szociáldemokrata politikus vesz részt azon a wiesbadeni nagygyűlésen, amellyel a párt megnyitja a maga választási kampányát.

melina mercouri, görög kulturális miniszter, felipe gonzalez, a spanyol szocialista munkáspárt /psoe/ főtitkára és kalevi sorsa finn kormányfő lesznek a legnevesebb külföldi vendégek. a nyugatnémet szociáldemokraták vezérkara részéről helmut schmidt mellett ott lesz willy brandt pártelnök is.

kj fg bs

18.45 270882 2116

18.30

8

sk0048 4 270 mtik1052

visszatértek az űrhajósok

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1982. augusztus 27. /mti/ - pénteken este, moszkvai idő szerint 19 óra 04 perckor sikeres leszállást hajtott végre a szozuz t-5 űrhajó, fedélzetén szvetlana szavickajával, leonyid popovval és alekszandr szerebrovval. a földetérés az előre kiszámított körzetben, a kazahsztáni arkalik várostól 70 kilométerre északkeletre történt.

a három űrhajós, aki egy hetet töltött a szaljut-7 űrállomás fedélzetén, ebéd után vett búcsút anatólij berezovojtól és valentyin lebegyevtól, akik folytatják három és fél hónapja megkezdett munkájukat az űrállomáson. popovék átszálltak a szozuz t-5-be, amelynek csomagterében már korábban elhelyezték a közös munka során felgyűlt jelentős mennyiségű vizsgálati anyagot. az űrállomáson használt könnyű kezelébasukat szakfanderre cserélték, s lezárták az űrhajó és az űrállomás közötti ajtókat. még utoljára ellenőrizték a szozuz t-5 műszereit, berendezéseinek működőképességet, az ajtók hermetikus zárását, majd a földi irányítóközpont utasítására moszkvai idő szerint 15 óra 45 perckor bekapcsolták a leválasztó hajtóműveket. az űrkomplexumtól való távolodás ideje alatt végig rádió-összeköttetésben voltak a szaljut-7-en maradt társaikkal, akik filmfelvételt készítettek a műveletről.

a kazahsztáni sztyeppén sötét este volt a leszállás idején, de a keresőszolgálat helikopterei már a levegőben felfedezték a hatalmas narancssárga ejtőernyő-kupolák alatt lassan a föld felé ereszkedő űrhajót. a megadott időben az űrhajósok bekapcsolták a másodpercenként 8 méteres esést fékező hajtóműveket, s a szozuz t-5 sima leszállást hajtott végre. leonyid popov, alekszandr szerebrov és szvetlana szavickaja a következő néhány napot a bajkonuri űrtámaszponton tölti, ahol átesnek a szükséges orvosi ellenőrzéseken, majd az ut fáradalmainak kipihenése után visszatérnek a moszkva melletti csillagvárosba. ott folytatják munkájukat az űrállomáson végzett kísérletek értékelésével.

x x x

a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége a szaljut-7-szozuz orbitális komplexumon végzett sikeres munkájuk elismeréseként magas kitüntetésben részesítette az űrhajósokat. leonyid popov parancsnok lenin-rendet kapott, szvetlana szavickaja kutatóűrhajóst és

alekszandr szerebrov fedélzeti mérnököt pedig a szovjetunió hőse címmel, az ezt jelképező arany csillaggal és a lenin-renddel tüntették ki. szavickaja és szerebrov ezen kívül megkapta a szovjetunió űrhajósa címet.

fl/ge mj bs

18.49 270882 2525

--

sk0049 4 230 mtik1053

salernói terroristák

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1982. augusztus 27. /mti/ - nagy rendőri és katonai erők kutatnak a salernói terrorista támadás tettesei után. rognoni belügyminiszter péntek reggel óta a városban tartózkodik és oda várják lagorio hadügyminisztert is. a helyszínre vezényelték a dozier amerikai tábornokot kiszabadító csoportot is.

csütörtökön délután, a „vörös brigádok”, egyik terrorcsoportja megtámadta azt a két katonai autót, amely a váltásra igyekvő őrséget szállította. több katonát megsebesítettek, majd az összeszedett fegyverekkel menekülni akartak, amikor gépkocsival a helyszínre érkezett egy rendőrijárőr. a járőr egyik tagját agyonlőtték, a másikat megsebesítették. az esemény a salernói laktanyától mintegy 100 méterre történt. a támadásnak összesen egy halottja és nyolc sebesültje van - három személy állapota válságos.

az újabb akció miatt támadások érik mind a belügy -, mind a hadügyminisztert. amintore fanfani, a szenátus elnöke kijelentette: „rognoninak és lagorionak magyarázatot kell adnia arra, hogy mi történt, hogyan történt - és minthogy ez a lényeg: miért történt.,”

a szenátus hétfőre összehívott hadügyi és belügyi bizottságának ülésén egy sor kényelmetlen kérdést tesznek fel a két tárca irányítójának. egy hét leforgása alatt ez már a harmadik olyan támadás volt, amely fegyverek megszerzését tűzte ki célul. ugo pecchioli kommunista képviselő emlékeztetett arra, hogy lagorio már februárban, a caserta közelében levő katonai fegyverraktár kifosztásakor megígérte, hogy az eset nem ismétlődhet meg. egyelőre arra sincs magyarázat, hogy miért nem kísérelték meg az ellenállást a katonák és miért nem kaptak időben segítséget.

vezető politikusok nyilatkozataikban attól tartanak, hogy az ország a terrorizmus újjászerveződésének időszakára lép. aggasztónak tekintik, hogy a terroristák igen nagy pontossággal, elsősorban utcai harcokban alkalmazható automatafegyverek birtokába jutottak.

rognoni belügyminiszter pénteken azt mondta, hogy pillanatnyilag napolyban van a „vörös brigádok”, legkiterjedtebb hálózata. giovanni spadolini miniszterelnök nyilatkozata szerint a salernói fegyveres támadás „megerősíti, hogy a terror csíráit - sajnos - nem sikerült elpusztítani,,.

kir/hi fg

18.50 270882 2311

--

sk0050 4 230 mtik1054

észak-írország

belfast, 1982. augusztus 27. /mti-upi/ap/ - londonderryben pénteken a feldühödött tömeg gyújtóbombákkal és kövekkel dobálta meg a legnagyobb észak-ír katolikus párt vezetőjének lakóházát. millfordban pokolgép robbant az ulsteri védelmi hadsereg egy volt tagjának autója alatt.

a fokozódó erőszak jelzi, hogy közeleg a tartománynak korlátozott jogokat adó választások időpontja.

a londonderry támadás célpontja john hume, ulster legnagyobb, katolikusokat tömörítő politikai pártja, a szociális demokrata és munkáspárt /sdlp/ vezetője volt. a támadás következtében csak kisebb anyagi károk keletkeztek. a támadó fiatalok összecsaptak a kivonult rendőrökkel is, s fiatalok csoportjai a város más részeiben is gyújtóbombákat dobtak rendőrökre.

millfordban, belfasttól 56 kilométerre délnyugatra egy négygyermekes tűzoltó esett áldozatul az autójába rejtett bombának. a rendőrség szerint a törvényen kívül helyezett ira terrorszervezet felelős a merényletért. a biztonsági szolgálat szerint a legújabb támadások választ jelentenek a keddi tömeges letartóztatásokra; akkor londonderryben 34 személyt vettek őrizetbe - terrorizmus vádjával.

18.45

megfigyelők ugyanakkor utalnak arra, hogy a katolikus vezető háza elleni támadásra mintegy 24 órával azt követően került sor, hogy az sdlp bejelentette: jelöltekét állít az október 20-i választásokra, de ezek - megválasztásuk esetén - nem foglalják el helyüket a tartományi parlamentben. a párt bejelentése az észak-ír tartomány korlátozott autonómiájának megteremtését célzó londoni egyeztetés részleges kudarcát jelenti.

bl fg

19.15 270882 1626

--

sk0051 4 230 mtik1055

ottawa-merénylet

ottawa, 1982. augusztus 27. /ap/afp/upi/ - pénteken ottawában a kanadai főváros diplomatanegyedének egyik utkereszteződésénél agyonlőtték a török nagykövetség katonai attaséját, amikor gépkocsija a zöld jelzésre várakozott - jelentették a hírügynökségek. egy embert a merénylet színhelyének közelében letartóztattak. a rendőrség szerint egy másik - feltehetően a merényletben részes személy - autón elmenekült. atilla altikat ezredes, katonai attaséra a halálát okozó lövéseket egy autóból adták le. az afp montreali irodájával egy ismeretlen telefonáló közölte, hogy a merényletet az „igazság kommandó az örmény népiirtás áldozataiért,, elnevezésű szélsőséges örmény szervezet követte el.

a upi amerikai hírügynökség emlékeztet arra, hogy az örmény szervezet nem először követett el merényletet: idén január 28-án los angelesben lelőtték a török konzult, áprilisban a kanadai török kereskedelmi attasét sebesítették meg lakásának garázsában.

a nyugati hírügynökségek a pénteki merénylet kapcsán arra is emlékeztettek, hogy az örmény szélsőségesek az ankarai repülőtéren nemrég lezajlott akciójuk idején figyelmeztettek: kanada lesz következő akcióik színhelye. az ankarai repülőtéren örmény terroristák kilenc embert megöltek, több mint 70-et megsebesítettek.

gf fg bs

19.21 270882 1319

18.20

--

sk0052 4 230 mtik1056

hírek Lengyelországból

varsó, 1982. augusztus 27. /mti/ - a rendőrség és a lakosság spekulációellenes szorosabb együttműködése volt a fő téma azon a találkozón, amelyen varsóban pénteken az országos rendőr-főparancsnokság gazdasági bűncselekményekkel foglalkozó csoportjának vezetői és tizegynéhány fővárosi nagyüzem munkásainak képviselői folytattak eszmecserét.

a munkások nehezményezték, hogy a szabadpiacokon ügyeskedők nagy mennyiségben árulnak jegyre adott cikkeket, s tehetik, mert ha lefűlülnek őket, a bíróságok túl alacsony pénzbüntetéseket rónak ki rájuk. kifogásolták, hogy a bűnüldöző szervek nem rendszeresen és állandóan, hanem csak kampány jelleggel ellenőrzik a feketepiacokat. javasolták, hogy vonjanak be a jelenleginél sokkal több munkást a spekuláció elleni bizottságokba.

nyolc hónapi bujkálás után önként jelentkezett a bielsko-bialai vajdasági rendőrkapitányságon a beszkiédek vidéki „szolidaritás”, szervezet vezetőségének egyik tagja. mint a lengyel belügyminisztérium pénteken közölte, a 33 éves jaroslaw kolmert kihallgatták, majd rövid idő múlva szabadon bocsájtották a hatóságok. ugyanígy járt el a varsói rendőrfőparancsnokság, ahol a május eleje óta rejtőzködő 29 éves daniel wroblewski jelentkezett. az építészmérnök-hallgató a szükségállapot bevezetéséig a varsói műszaki egyetemen az azóta feloszlott „független diákszövetség”, helyi koordinációs bizottságának elnöke volt.

mint emlékeztetés, szerdai televíziós beszédében czeslaw kiszczak altábornagy, belügyminiszter nemcsak arról szólt, hogy a hatóságok mindenképpen megakadályozzák az esetleges rendbontási kísérleteket, hanem arról is, hogy elnéző magatartást tanusítanak az olyan rejtőzködő személyek iránt, akik nem követtek el súlyosabb vétségeket és önként jelentkeznek a rendőri szerveknél.

újabb illegális nyomdákat foglaltak le a hatóságok a lódzi vajdaságban és wroclawban. valamennyi rejtett sokszorosító helyen a működésében felfüggesztett „szolidaritás”, szervezet tagjai tevékenykedtek: államellenes, rendbontásra uszító propaganda anyagokat állítottak elő. a hatóságok elkobozták a nyomdai berendezéseket, a sok ezer röplapot, és őrizetbe vettek harminc személyt.

kn/hi/ge mj bs

19.25 270882 2230

sk0053 4 230 mtik1057

gázvezetékek - chevenement

párizs, 1982. augusztus 27. /mti/ - jean-pierre chevenement ipari, kutatási és technológiai miniszter pénteken este újságírók előtt nyilatkozva kijelentette: franciaország nem enged a nemzeti függetlenség elvéből és abból, hogy tiszteletben kell tartani a szibériát nyugat-európával összekötő gázvezetékekkel kapcsolatban kötött szerződéseket.

a miniszter indokolatlannak minősítette a francia vállalatok ellen hozott amerikai szankciókat, majd hangsúlyozta, hogy az emiatt támadt francia-amerikai nézeteltérésnek nem szabad túlzott jelentőséget tulajdonítani.

mindenesetre - mondotta - ez az eset arra ösztönzi a francia kormányt, hogy komoly megfontolás tárgyává tegye: miként lehetne csökkenteni franciaország technológiai függőségét.

ds/ge fg

20.03 270882 0803

--

sk0054 4 230 mtik1058

andropov - florakisz

moszkva, 1982. augusztus 27. /mti/ - jurij andropov, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára és vagyim zaglagyin, az szkp központi bizottságának tagja pénteken moszkvában megbeszélést folytatott harilaosz florakisszal, a görög kommunista párt központi bizottságának főtítkárával.

ráműtötték arra, hogy az szkp és a gkp véleménye szerint adottak a feltételei a szovjetunió és görögország baráti kapcsolatai és együttműködése elmélyítésének. e kapcsolatok sikeres fejlődése jelentős hozzájárulás lenne a béke ügyéhez és a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett éléséhez.

nemzetközi kérdésekről szólva megállapították, hogy az szkp és a gkp a nemzetközi helyzet gyökeres változására törekszik, s kész támogatni minden olyan erőfeszítést, amely a konfrontáció politikája ellen, a fegyverkezési hajszára megfékezésére, az enyhülés folytatására és megszilárdítására, a békés nemzetközi kapcsolatok fejlesztésére irányul. jelentős szerepet játszana e téren a

kommunista és munkáspártok együttműködésének további erősödése. megállapították, hogy mindkét párt támogatja a földközi-tenger békeövezetté változtatására vonatkozó tervet. sikraszállnak a ciprusi kérdés békés rendezéséért, amely előirányozza a szigetország függetlenségét, szuverenitását, területi egységét és demilitarizálását.

fl/hi mj

20.06 270882 1395

--

sk0055 4 230 mtik1059

két hír afrikából

dél-afrika - zsoldosok

pretoria, 1982. augusztus 27. /upi/ - a dél-afrikai hadsereg vezérkari főnöke pénteken elhatározta magát annak a három fehér diverzánstól, akiket a múlt héten lőttek le a zimbabwei hadsereg egységei zimbabwei területén. constand viljoen tábornok pretoriában nyilatkozott, s azt állította, hogy mindhárom fehér az egykori rhodesiai hadsereg tagja volt, s a felosztott hadsereg további 14 fekete katonájával együtt illegálisan hajtott végre akcióját.

a vezérkari főnök elmondta, hogy az akció végrehajtóit egy, a zimbabwei határtól nem messze lévő katonai táborban képezték ki. hozzátette: dél-afrika sajnálja a történeteket, s kijelentette, hogy a jövőben figyelembe veszik a rhodesiai emigránsok „érzelmeit”, amikor állomásoztatási helyükről döntenek.

mint korábban jelentettük, a dél-afrikából érkezett diverzánssok zimbabwei területén támaszpontot építettek ki, s hivatalos zimbabwei közlés szerint feladatuk egy magyarányu fegyveres invázió előkészítése lett volna.

megfigyelők a mostani dél-afrikai bejelentést úgy értékelik, hogy pretoria ilymódon válaszolt robert mugabe zimbabwei miniszterelnök múlt szombati kijelentésére, amely szerint dél-afrika destabilizálni akarja zimbabwét, majd ezt követően támadást akar indítani ellene.

ll

idi amin katonái

kampala, 1982. augusztus 27. /upi/ - az ugandai kormány pénteken 1.116 eddig fogságban tartott személyt engedett szabadon - többségük a megdöntött idi amin rendszer katonája volt. a foglyok szabadon engedésére az ország elnöke, milton obote által bejelentett általános amnesztia keretében került sor. visszanyerte szabadságát a megbuktatott rendszer több diplomatája és magasrangú tisztségviselője is.

idi amin volt hadseregének tagjait már több mint három éve tartották börtönben. a kormánynak egy nemrégiben közzétett jelentése szerint a letartóztatásban levők már nem veszélyeztetik az állam biztonságát.

bl fg bs

20.22 270882 1991

--

sk0056 4 230 mtik1060

incidens lódzban

varsó, 1982. augusztus 27. /mti/ - lódzban pénteken rendkívüli ülést tartott a vajdasági honvédelmi bizottság, és behatóan elemezte annak a rendbontási kísérletnek az előzményeit és körülményeit, amely csütörtökön történt a városban.

mint a varsói televízió pénteken este jelentette, lódzban napokon át tüntésre uszító röplapokat terjesztettek. csütörtökön az egyik buszgarázs környékén mintegy nyolcszáz ember gyűlt össze. egyre agresszívabb magatartásuk miatt a rendőrség kénytelen volt akcióba lépni. a csoportosulást szétoszlatták, száznyolc személyt őrizetbe vettek. felelősségre vonásuk megkezdődött. a rendbontók többsége tizen-, illetve huszoneves fiatal, a letartóztatottak csak harminc büntetlen előéletű.

a varsói televízió azt is közölte, hogy a nyugalom helyreállítása során hét rendőr megsérült.

kn/hi mj

20.24 270882 0860

ll

--

1982.08.27.

sk0057 4 230 mtik1061

weinberger

santa barbara, 1982. augusztus 27. /afp/ - ronald reagan amerikai elnök pénteken úgy döntött, hogy caspar weinberger hadügyminisztert a jövő hét keddjén közel-keleti körútra küldi - jelentették be pénteken a fehér házban. a bejelentés szerint weinberger libanonba, izraelbe és egyiptomba látogat el.

Larry speakes, a fehér ház szóvivője elmondta, hogy az amerikai hadügyminiszter először a libanoni fővárosba utazik, ahol a nemzetközi békefenntartó erők részeként oda küldött amerikai csapatokat látogatja meg, s találkozik a libanoni vezetőkkel.

weinberger ezt követően „arra használja fel jelenlétét a térségben, hogy eleget tegyen az izraeli és az egyiptomi kormány meghívásának,, - mondotta a szóvivő.

speakes szerint weinberger nem visz magával újabb, a közel-keleti rendezéssel kapcsolatos amerikai tervezetet, hanem reagan elnök személyes nézeteit ismerteti tárgyalópartnereivel.

az amerikai hadügyminiszter közel-keleti körútjának időtartamát illetve pontos utitervét később hozzák nyilvánosságra - mondotta a szóvivő.

bl fg bs

20.27 270882 1094

--

sk0058 4 230 mtik1062

saron - usa /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. augusztus 27. /mti/ - a közel-keleti béke izraeli feltételeinek népszerűsítésére használta fel washingtoni „magánlátogatását,, ariel saron izraeli hadügyminiszter. saron pénteken reggel weinberger amerikai hadügyminiszterrel, délelőtt shultz külügyminiszterrel tárgyalt. a megbeszélések tartalmáról egyik fél sem tájékoztatta a sajtót.

el

1982.08.27.

a külügyminisztériumi eszmecsere után saron lényegében megismételte mindazt, amit begin miniszterelnök és samir - külügyminiszter a héten elmondott - s ami saját new york-i előadásának témája volt egy nappal korábban: a libanoni hadművelet „új korszak kezdetét,, jelzi a közel-keleten, s e korszakban izrael békésen fog együttélni mindenkivel, a palesztinokkal is, ha az arab országok elfogadják tervét.

ez a terv azonban nem egyéb, mint a pfsz kizárása a rendezési folyamatból, a megszállt területek kiürítésének megtagadása és a palesztin nép önrendelkezési jogának levétele a camp david-i napirendről.

arra a kérdésre, hajlandó-e izrael kivonulni a megszállt területekről most, miután saját szavai szerint „vereséget mért a palesztin terroristákra,, , saron nem adott egyenes választ. de kijelentette: az „izraeli terv sosem szólt második palesztin állam létrehozásáról,,.

második palesztin állam alatt az izraeli hadügyminiszter jordániát érti, jóllehet ezt az álláspontot camp david-i partnerei sem fogadják el. ami „szamaria, judea és a gaza-övezet népét,, illeti - ez az izraeli kifejezés a megszállt területekre vonatkozik - saron azt reméli, hogy a pfsz meggyengítésének következtében az ottani palesztinok hajlandók lesznek elfogadni a nekik szánt korlátozott autonómiát.

a jordániára, mint palesztin államra vonatkozó izraeli elképzeléstől washington is azonnal kénytelen volt elhatárolni magát. a külügyminisztérium szóvivője az egyesült államok „jordánia területi integritása és szuverenitása melletti elkötelezettségének,, tartósságát hangoztatta alig félórával saron távozása után. /folyt./

br/ge fg

20.33 270882 2086

el

--

sk0059 4 230 mtik1063

saron - usa /2.rész/

a shultz külügyminiszter és saron közötti másfélórás megbeszélésről azonban az amerikai fél is hallgatott. a szóvivő szerint „a közel-keleti helyzet és más nemzetközi problémák általános vonatkozásait, tárgyalták meg, és sem libanon, sem a camp david-i tárgyalások felújítása ügyében „nem bocsátkoztak részletekbe, az egyesült államok a maga részéről „elsőrendű jelentőséget tulajdonít a camp david-i tárgyalási folyamat felújításának, s minél gyorsabban szeretné felújítani a tárgyalásokat, de erre vonatkozóan nem jelöltek meg időpontot.

washingtoni sajtóköri körökben az a benyomás alakult ki, hogy saron kissé elsielve utazott az egyesült államokba; két héttel ezelőtt az amerikai fél kifejezetten elutasította, hogy fogadja „a libanoni győzöt, - s a véres libanoni agresszió, bár stratégiaileg amerikai érdekeket szolgált, közben feszültségeket okozott az egyesült államok arab kapcsolataiban.

szavahihető források szerint shulznak nem nyerte meg tetszését az a sietség, amellyel az izraeli kormány vezetői a camp david-i folyamatra vonatkozó - és az amerikaitól erősen eltérő - értelmezésükkel előálltak.

saron washingtonban dolgozó izraeli újságíróknak pénteken délután így jellemezte még a helyzetet: „vannak nézeteltérések az egyesült államok és izrael között az autonómia kérdésében és más kérdésekben is - de a viszonyt alapvetően a barátság, a partnerség, a közös érdekek határozzák meg,„

br/ge fg bs

20.36 270882 1480

AI

-.-

sk0060 4 800 mtik1066

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke
budapest, 1982. augusztus 27. /mti/

sk0001-sk0030

- sk0001 heti várható
- sk0002 jkszb kb elnöksége
- sk0003 ékszerrablás kigyóval
- sk0004 argentina
- sk0005 cuellar - hirosima
- sk0006 antinukleáris - tudósok /1.rész/
- sk0007 antinukleáris - tudósok /2.rész/
- sk0008 bolívia - összefoglaló
- sk0009 glemp /1.rész/
- sk0010 glemp /2.rész/ szerk.t.
- sk0011 úrhajósok - közeleg a visszatérés
- sk0012 salerno-i terroristák
- sk0013 japán - asean
- sk0014 rövid hírek
 - manama: el nem kötelezettek
 - lima: peru - földrengés
 - washington: picasso
- sk0015 közel-kelet - vegyes 1.
- sk0016 közel-kelet - vegyes 2.
- sk0017 greenpeace
- sk0018 iszlám konferencia
- sk0019 jugoszláv-ciprusi közlemény
- sk0020 marilyn monroe
- sk0021 mitterrand egyiptomba látogat
- sk0022 rövid hírek
 - mexikóváros: piet dankert
 - algír: szovjet parlamenti delegáció
 - mexikóváros: mexikói szerencsétlenség
 - dzsakarta: vulkánkitörés
- sk0023 namibia napja - ensz
- sk0024 ali - tudósítói
- sk0025 japán - kína
- sk0026 amerikai fegyverszállítás szomáliának
- sk0027 okp vezetőség - natta
- sk0028 palesztin-izraeli-libanoni találkozó párizsban
- sk0029 palesztin-kiürítés
- sk0030 földgázvezeték - financial times
- hi bs

21.00 270882 1293

AI

-.-

sk0061 4 800 mtik1067

sk0031-sk0061

sk0031 szakuraucsi
 sk0032 hírek spanyolországból
 sk0033 nszk - koalíció - brandt
 sk0034 chilei kormány
 sk0035 külügyminiszter-helyettesi értekezlet
 sk0036 közel-keleti - vegyes
 sk0037 spanyol - feloszlatták a cortest
 sk0038 kormányülés /2/
 sk0039 palesztin kiűrités 2. /kieg.mtik1031-hez/
 sk0040 rövid hírek
 prága: filipov - csehszlovákia
 belgrád: mojszov stockholmba és bukarestbe utazik
 peking: francia képviselők pekingben
 berlin: ndk közlekedési dolgozók kitüntetése

sk0041 gázvezeték - franciaország
 sk0042 spanyol választások /kieg.mtik1041-42-höz/
 sk0043 emlékmű
 sk0044 usa - szankciók /1/
 sk0045 usa - szankciók /2/
 sk0046 nszk - koalíció - schmidt
 sk0047 usa - nszk belpolitika
 sk0048 visszatértek az űrhajósok
 sk0049 salernói terroristák
 sk0050 észak-írország
 sk0051 ottawa - merénylet
 sk0052 hírek lengyelországból
 sk0053 gázvezeték - chevenement
 sk0054 anropov - florakisz
 sk0055 két hír afrikából
 sk0056 incidens lódzban
 sk0057 weinberger
 sk0058 saron - usa - /1/
 sk0059 saron - usa - /2/
 sk0060 tartalomjegyzék 1
 sk0061 tartalomjegyzék 2
 hi bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: kis csaba, baracs dénes, barabás miklós
 21.00 270882 1341

21.00

sk

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/H

Külföldi hírek

budapest, 1982. augusztus 28.

kül.

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

granma-usa-közép-amerika

havanna, 1982. augusztus 28. /taszsz/ - az amerikai szenátus a közelmúltban módosította a költségvetési törvényt, kuba-ellenes nyilatkozatot iktatott be abba. ez a módosítás újabb provokáció, egyben pedig azt bizonyítja, hogy az egyesült államok továbbra is a realitást nélkülöző, szűklátókörű politikát tanúsít kubával szemben, - állapítja meg a granma, a kubai kommunista párt központi lapja az egyesült államok latin-amerikai politikáját elemző cikkében.

a törvénymódosítás pótlólagos katonai-gazdasági segítyt helyez kilátásba a közép-amerikai jobboldali diktatúráknak, s olyan kitételeket tartalmaz, amelyek mintegy „jogossá”, tennék a kuba-elleni fegyveres beavatkozást. a „kubai agresszió megfékezésének”, ürügyén felhatalmazza a reagan-kormányt, hogy fegyveresen is beavatkozhatson a közép-amerikai és a karibi-térségben.

a kuba elleni fenyegetést tartalmazó törvénymódosítás - mutat rá a lap - az „erőpolitikát”, akarja igazolni, s tágra nyitja az ajtót az amerikai imperializmus intervenciók kalandorpolitikája előtt.

washingtonban naiv módon arra számítanak, hogy a latin-amerikai országok még mindig az egyesült államok gyarmatai. a valóságban azonban mindenki jól tudja, - hangsúlyozza a lap - hogy a közép-amerikai felszabadító mozgalmak azoknak az embertelen, politikai, gazdasági és társadalmi feltételeknek a következményeként bontakoztak ki, amelyek között a térség népei élni kénytelenek: a nyomor, a munkanélküliség, a szociális

ta